

60

ಕೊಡಗುಲಂಜ ಕೊಡವ ನಾಯಕಂಗ

✦ ಜೇನಂಡ ಎಸ್. ಚಂಗಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಕೊಡಗ್‌ಅಂಜ ಕೊಡವ ನಾಯಕಂಗ

ಚೇನಂಡ ಎಸ್. ಚಂಗಪ್ಪ
ಪಂಜರ್ ಪೇಟೆ - ವಿರಾಜಪೇಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

“KODAVA NAYAKANGA” - written by Sri. CHENANDA S. CHANGAPPA, Panjarpet, Virajpet, Kodagu Dist. Published by Kodava Sahithya Academy, Madikeri.

ಆದ್ಯ ಮುದ್ರಣ : 2012

ಪ್ರತಿ : 500

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾತ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್

ಪ್ರಕಟ ಪಡಾತ್‌ನವು : ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ವ್ಯಾನ್ಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ 571 201
ದೂ. : 08272 - 229074

ಕ್ರಯ : ₹ 90/-

Price : ₹ 90/-

ಅಚ್ಚೆಕಾರ : ಹೈಪೀಕ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ & ಸ್ಪೀಡ್‌ಪ್ರಿಂಟ್ ದರ್ಬೆ, ಪುತ್ತೂರು
Ph : 08251 - 233051

ಅಧ್ಯಕ್ಷಂಡ ತಕ್ಕ

ಕೊಡಗ್‌ಅಂಜ ಕೊಡವ ನಾಯಕಂಗ ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಶ್ರೀ ಚೇನಂಡ ಎಸ್. ಚಂಗಪ್ಪ, ಪಂಜರ್ ಪೇಟೆ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಇಯಂಗ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಎಳೆದಿತ್. ಈ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ 2011-12ನೇ ಕಾಲತ್‌ರ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಯೋಜನೆಲ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಪಡ್‌ತಿತ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕತ್‌ಲ್ ಎಳ್ತೆಕಾರ ಮಾಹಿತಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಚಾಯಿಲ್ ಎಳೆದಿತ್. ಈನ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಓದುವ ಕೊಡವಾಭಿಮಾನಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿತ್ ಎಳ್ತೆಕ್ಕಾರಂಗ್ ಪುರಂಡ್ ಕೊಡಪದಲ್ಲತೆ, ಕೊಡವ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬೊಳೆತುವಕೂ ಪುಸ್ತಕ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಓದುವಾಂಡ ಮೂಲಕ ಸಹಕಾರ ತರಂಡೂಂದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿರ ಪರವಾಯಿತ್ ಕೇಟವಿ.

ಬಮುಡಿಯಂಡ ರಾಣಿ ಮಾಚಯ್ಯ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಡಿಕೇರಿ

ಕೊಡಗ್ ಲಿಂಜ ಕೊಡವ ನಾಯಕಂಗ

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
1	ಕತೆ ಓದುವಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪುಡೆ	1
2	ಹಿನ್ನೆಲೆರ - ಇತಿಹಾಸ	4
3	ಕೊಟ್ಟನಾಡ್, ಅಂಜಿಗೇರಿರ ಅಚ್ಚು ನಾಯಕ	8
4	ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್, ಅರಮೇರಿಗ್ರಾಮತ್ ಉತ್ತ ನಾಯಕ	20
5	ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ	33
6	ದಿವಾನ್ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ	36

ಕತೆ ಓದುವಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ

ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ ಓಂ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬೆಯೇ ನಮಃ

ಪ್ರಪಂಚತ್‌ಲುಳ್ಳ ಏದೇ ದೇಶತ್‌ರ; ಅಥವಾ, ಅದ್‌ಂಗ್ ಅಡ್‌ಂಗ್‌ನ ಅಕ್ಕತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಡ ಜೀವನ ಚರೀತ್ರನ, ಒರ್ ಗೊತ್ತಮಾಡ್‌ನ ಸಮಯ ತ್‌ಂಜಿ ಎಳ್‌ದುವಂಡೊಂದ್ ಕಂಡಕ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಡ ಪಿಂಞ ಆದೇಶ್‌ಕ್ ಸಮ್ಪಂದ ಪ್ಪಿನೆಕೆ ಇದ್‌ಂಗಿಂಞ್ ಬಯ್ಯತ ಕಾಲತ್‌ರ ಪುರಾಣ ಇಂಜಿತೇ ಇಪ್ಪ.

ಆಚೇಂಗಿ ಅಂದ್ ಕಾಲತ್ ಆ ಸಮಯತ್ ನಡ್‌ಂದಂತ ವಿಷಯತ್‌ನ ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಪ್ಪಂತಯಿಂಗಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜದ್, ಕೂಟ್‌ಕ್ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲ ತದ್ ಅಲ್ಲತೆ ಎಳ್‌ದುವಯಿಂಗಡ ಸಂಖ್ಯೆರ ಜೊತೆಕ್ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ ಬೋಂಡಿಯಂತ ಬರವಯಣಿಗೆ ಸಾಮಾಗ್ರಿರ ಕೊರತೆ ಇಂಜದೊ, ಒರ್‌ಕಾರಣ ಇನ್ನ ನಾಯಂಡ್ ಅಕ್ಕತ ಜನ ನಡ್‌ಂದ ಸಂಗತಿನೆಲ್ಲಾ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ವಂಶಪಾರಂಪರೆಯಾಯಿತ್, ಎಣ್ಣಂಡ್ ಬಂದಾನ ಕ್ರಮೇಣ, ಈಂಗ್ ಒತ್ತಂತ ಸೌಕರ್ಯಕ್ ಟ್ಪಿನ ಪಿಂಞ ಅದ್ ಎಳ್‌ತ್ ರೂಪತ್ ಚರೀತ್ರೆಲ್ ದಾಖಲಾಚಿ.

ಎಣ್ಣ ದಾಚೇಂಗಿ, ತಾಳೆ ಗರೀರ ಎಳ್ಲ್, ತಾಮ್ರಶಾಷನ; ಕಲ್ಲಲ್ ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಚ್ಚದ್, ಇದ್‌ಂಡ ಜೊತೆಕ್ ಹಲವಾರ್ ರೀತಿಲ್ ಸ್ಮಾರಕ ರೂಪತ್ ನಿಂದಿತುಳ್ಳ ಕಲ್ಲರಕತ್ತನೆ, ಗುಡಿಗೋಪುರ ಗುಹೆ, ದೇವನೆಲೆರಸ್ಥಾನ, ಮಿಂಞಕ್ ಬಂದನೆಕೇ ಗುಡಿಗೋಪುರ, ಅಲ್ಲಂಜೂ ಮಿಂಞಕ್ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಚಾಯಿ ಚಂದತ್‌ರ ತರಾವರಿ ಕಟ್ಟಡತ್‌ರ ನೆಲೆಸ್ಥಾನ; ಇನ್ನನೆ ಪುರಾಣತ್ ಬಪ್ಪಂತ ಪಳೇಯ ರಾಜ ವಂಶಂಗಡ ಕಾಲತ್ ನಡ್‌ಂದದಿದ್‌ಲೆಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ವನೆಕೆ; ಇಂದೂ ಜೀವಂತ ಉಳ್ಳಂತ ಅನೇಕ ತರತ್‌ರ ಚಾರೀತ್ರಿಕ ನೆಲೆಸ್ಥಾನ.

ಯುಗ ಯುಗತ್ತಲೂ ನಡೆದಂತೆ ವಿದ್ಯಾಮಾನತನ ಅರಾಂಜಂಡ್, ಎಳ್‌ದನಂತ ಪುರಾಣಗ್ರಂಥ. ಎಚ್ಚಕೋ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ನಡೆದಂತೆಂದ್ ಎಣ್ಣೆವ ರಾಮಾಯಣ; ಮಹಾಭಾರತರಂತ, ಕತೆಲ್ ಉಳ್ಳಂತ ಚಾರೀತ್ರಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ ಕೂಟಕ್ ಇದ್ ಇಂದ್ ಹಿಂದುವಡ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾಯಿತ್ ಪಾವಿತ್ರತನ ಪಡೆಂದಿ ತುಳ್ಳದ್.

ಇನ್ನತದೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಬಕ ಪ್ರಪಂಚತರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗತ್ತಲೂ, ಅದದ್ ಭಾಗಕ್ ಅಡೆಂಗ್ ನನ್ನಕೆ, ಪೆರ್ತಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ನಡೆಂದ್ ಪೋನಂತ ಚಾರೀತ್ರಿಕೆರ ಮೂಲತನ ಒರ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾನ ರೀತಿಲ್ ಎಳ್‌ದವಕಾಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವಕಾಡ್. ಬಹುಷ್ಯಸಾಧ್ಯ ಆಪಕಿಲ್ಲೆಂದ್ ತೋಂದುವ. ಚರೀತ್ರೆಲ್ ಲಬ್ಬ ಉಳ್ಳಂತ ಕೆಲವು ನಡೆದಂತ ವಿಷಯತನ ಎಳ್‌ದುವದಾಚೆಂಗಿ ಸಮಯ ಕೊತ್ತನೆಕೆ, ಚರೀತ್ರೆಕ್ ಆಧಾರವಸ್ತು ಆನಂತ ಕೆಲವು ಮೂಲತನ ಬಳಸಿಯಂಡಿಯಾಪ.

1. ವಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಯಿತ್ ಪೆರಿಯಯಿಂಗಡಲ್ಲೆಂಜಿ ಎಳಿಯಯಿಂಗಡಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಣೆ, ಎಣ್ಣಿಯೆಂಡ್ ಒಂದಂತ ಪುರಾಣತರ ಕತೆ; ವೀರಂಗಡ ಕತೆ ; ಪಿಂಞ ವಂಶಾವಳಿಲ್ ಅಡಂಗಿತುಳ್ಳಂತ ಚರಿತ್ರಾಯ ಇನ್ನತದ್.
2. ಭೂಮಿ ಕಳ್‌ಪಕ ಕ್‌ಟ್ ನಂತ ಪೊನ್ನಪಣ; ಮಾಲ್ ಮಟ; ಪಾತ್ರೆ ಪಡಗ, ಪಿಂಞ ಕಟ್ಟಡತರ ಅಡಿಪಾಯ, ಅವಶೇಷ, ಇಂತದ್.
3. ಪರದೇಶತೆಂಜಿ ಬಂದಂತ ಪ್ರವಾಸಿ ಎಳ್ತಕಾರ, ಯಾತ್ರಿಕಂಗ ಇಲ್ಲಿಯತ ವಿಷಯತನ ಎಳ್‌ದಿಬೆಚ್ಚಂತ ವಿವರ.
4. ಪಳೀಯ ಕಾಲತ ರಾಜಂಗ ಅಥವಾ ಜನ ಕಲ್ಲೆಲ್ಲೆ, ಚೆಂಬರ ತಗಡಲ್, ಇರಾಂಬರ ಕಂಬತ್ ಎಳ್‌ದಿಬೆಚ್ಚಂತ ಶಾಸನತ್ ವಿವರ. ಈ ತರತ್‌ಕಟ್ಟೆವಂತ ವಿಷಯತನ ಅರಾಂಜಂಡ್ ಆಪ್ರದೇಶತರ ಚರಿತ್ರನ ಎಳ್‌ದುವಲು. ಇನ್ನತ ವಿಷಯತನೆಲ್ಲಾ ಹಲವಾರ್ ಚರೀತ್ರೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕತನ ಒದಿತ್ ಕಟ್ಟೆವಂತ ವಿವರತರ ಅನುಭವತ್; ನಂಗಡ ಈ ಕೊಡಗಲ್ ಭೀರ್ಯಪಟ್ಟ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕನಂತ ಕೊಡವ ನಾಯಕಂಗ ಳಾನ; ಕ್‌ಗ್ಗಟ್ ನಾಡರ ಅಂಜಿಗೇರಿ

ನಾಡ್‌ಲಿಂಜ ಕಟ್ಟೆಮನೆ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಮೊಂವ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ;
ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್‌ರ ಅರಮೇರಿಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಉತ್ತುನಾಯಕ; ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ
ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ; ಪಿಂಞ ನಾಯಕಂಗಡ ಕಾಲತ್ ಪೆದಎಡ್‌ತಂತ ದಿವಾನ್
ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ; ಇಯಂಗಡ ಕತೆನ ಅರ್‌ಂಜಂಡ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪತ್ (ಕೊಡವ
ಪಾಜೆಲ್) ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಪ್ಪಂತ ವಿಷಯಕ್ಕಾಯಿತ್ ಈ ಕತೆನ ಎಳ್‌ದಾನದಾಯಿತುಂಡ್.

ಚೀನಂಡ ಎಸ್. ಚಂಗಪ್ಪ

ಪಂಜರ್ ಪೇಟೆ - ವಿರಾಜಪೇಟೆ

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇತಿಹಾಸ

ಚರೀತ್ರೆಕಾರನಾನ ಪೆರಿಸ್ಪನ್ ಎಣ್ಣೆವವು, ಕೊಡಗಲ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡಗನ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬಾಕಿ ಇಂಜಂತ ಬೋರೆನಾಡ್ ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಜಯನಗರತ್ ಅಧಿರಾಜತ್ವನ ಬುಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಸುಮಾರ್ 16 ನೇ ಶತಮಾನತ್ ಕಡೆಯ ಸಮಯ ಕೆತ್ತನೆಯೂ; ನಾಯಕಂಗ ಕೊಡಗಲ್ ಅಳಿಕೆ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜತೇಂದ್ ಎಳ್ ದುವ.

ಇಂತಯಿಂಗಡ ಆಡಳಿತಲಿಂಜಂತ ಪ್ರದೇಶತ್ ತೆರಿರದ್ದ ಬಸ್ತನ ಇವು ಕಚ್ಚಿರ ಕೊಂಬನ ಉರ್ ಪ್ ಚಟ್ಟಿತ್ ಆಂಡ ಶಬ್ದ ಕೇಟ್ ನಿಂದಲ್ಲಿಕ್ ಒರ್ ಕೊಬೂಂದ್, ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಂಡ್ ಕ್ರಮೇಣ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಉಳ್ಳ ನಾಡ್ ಕೂ, ವಿಸ್ತರಣೆ ಹೊಂದಿ ತಿಪ್ಪಕೂ ಮದಿ. ಈ ಪೋಲೆ ಇವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಳತರ ಪಿಂಇ ಅಗಲವಾನಂತ ಕಡ್ ಆಂಗ್ ತೋಡಿಯಂಡಲ್ಲತೆ, ಕೆಲವು ಇಂತ ಕೊಂಬರ ಅಳತೆರ ಮದ್ಯ ಇಂಜಂತ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಕಾಡೂ ಇಂಜದೂ ಸಹ ಒರ್ ತರತ್ ಹದ್ದ ಬಸ್ತರ ಲೆಕ್ಕಕ್ ಬಪ್ಪಂಜತ್. ಇಕ್ಕಲೂ ಸಹ ಕೊಡಗರ ಕೆಲವು ಭಾಗತ್ ಈ ತರತ್ ಕಡಂ ಗನ್ ಕಾಂಗಲು.

ಈ ವಿಷಯತ್ ಒತ್ತ ಬೂವನೆಕೆ ನಂಗಡ ಬಾಳೋ ಪಾಟ್ಲುಳ್ಳ ದೇಶ ಕಟ್ಟನ ಪಾಟ್ ಎಣ್ಣೆವ ಅಧ್ಯಾಯತ್, ಕೊಡಗಲ್ ಎಚ್ಚಕ್ ಕೊಂಬಾಚಿ; ಎಚ್ಚಕ್ ನಾಡಾಚಿ; ನಾಡ್ ತಕ್ಕಂಗ ದಾರಾಚಿ, ಪಿಂಇ ನಾಡ್ ಜನಡ ಕೂಟ ನ್ಯಾಯ ತ್ ಪೆಪಕುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಿ, ತಕ್ಕಂಗ ಪೋಯಿತ್ ಅಳ್ ಪಕುಳ್ಳ ಅಂಬಾಲ, ಕೆರೆ, ದೇವತೆಯಡ ನೆಲೆಸ್ಥಾನ, ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲಾ ಪೆರ್ತ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಯಿತ್ ಎಣ್ಣೆತ್.

ನಂಗಡ ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲ್ ದೇಶಕಟ್ಟಪಾಟ್ ನ ಇನ್ನನೆ ಪಾಡುವ

(ದೇಶ ಕಟ್ಟನ ಪಾಟ್)

1. ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ನಂಗಡ
2. ದೇವ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವ

3. ಪಟ್ಟ ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ
4. ಕೂಡಬಾಳೋ ಚಣ್ಣೂರ
5. ಭೂಮಿ ಬಾಳೋ ಜಬ್ಬುಮಿ
6. ಜಬ್ಬಾರಂಡ ಭೂಮಿಲ್
7. ಈ ಭೂಮಿರ್ ಮೀದಲ್
8. ಎದ್ ದೇಶ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳ ?
9. ಪಾಡಿನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ್ಕ
10. ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಾಪ
11. ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವುನ
12. ಎನ್ನನೆ ಪವತದೊ ?
13. ಅಲ್ಲ ತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ.
14. ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಬಾಯಿ
15. ಈ ದೇಶ ಪವುತತ್
16. ಎನ್ನತಾಂಡ ಕೊಬಾಪ ?
17. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೊದೂವೆ
18. ಕೈ ಬೈಯಿರಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
19. ಬೊವ್ವಾಯಿರಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
20. ಪಾಪಲಚಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
21. ಚಿತ್ತಾಲ್ಡ ಕೊಂಬಲ್ಲ
22. ಕೆಂಗಡಮ ಕೊಂಬಲ್ಲ
23. ಪೆಗ್ಗು ಟಿರ ಕೊಂಬಲ್ಲ
24. ಬೊಳ್ಳಾನೆರ ಕೊಂಬಲ್ಲ
25. ಇಂದ್ ಬಾವೊಡೆವೊಂಡ
26. ಪಲ್ಲಕಿರ ಕೊಂಬಲ್ಲ
27. ಪಾಲೇರಿ ಒಡೆವೊಂಡ
28. ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಬ್ ನಲ್ಲಾಲ್
29. ಕೊಡುಮಲೆ ಕೊರತೊರ
30. ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ ಪಣೆ

32. ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾನ
33. ಎನ್ನನೆಂದರಿವಿರ ?
34. ಪಾಲೇರಿ ಒಡೆವೊಂಡ
35. ಪೂದೇವಡಿ ಪಚ್ಚಿಲ್
36. ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ ಪಾಚಿ
37. ಆಂಡ ದನಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ.
38. ಕೊಂಬ್ಡೆಣ್ಣ ಒಂದಾಚಿ
39. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಯಿ ನಿಂದಿತ್
40. ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ ಪಾಚಿ
41. ಆಂಡದನಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ
42. ಕೊಂಬ್ಡೆಣ್ಣ ದಂಡಾಚಿ
43. ಇನ್ನನಾಚಿ ಕೊಂಬೆಲ್ಲ
44. ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಲ್
45. ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಲ್
46. ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಚಿ
47. ಎಚ್ಚ ಕುಳ್ಳ ನಾಡಾಪ
48. ಅಲ್ಲ ತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
49. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡಾಪ
50. ಎನ್ನನೆಂದರಿವಿರ ?
51. ಮೂಲಕನ್ನಿ ಕಾವೇರಿ
52. ಕಾವೇರೈಯೆ ತಾಯಿರ
53. ನೀಲಕೊಡಿ ತೀರತ
54. ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟಿತ್
55. ಜಾಯೆ ಬುದ್ಧಿ ತೊಕ್ಕಿತ್
56. ಕೊಡವುನ ಪವುತತ್
57. ಚೊರಂಗೆ ಮರಿಚಿತ್
58. ಕೀತ್ ದಂಡ್ ಬೆಚ್ಚೊಲೆ
59. ಬೊಳ್ಳತೆಗೆ ಪೂಜ್ಜಿತ್

60. ಭಾಗದಂಡ್ ಬೆಚ್ಚೊಲೆ
61. ಸೀಮೆನೆ ಪಪಾತತ್
62. ಈನ ಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್
63. ಕಾವೇರಿ ಕೊಂಡಾಕರೆ
64. ಕಾರೋಟೆ ನೆಡಿ ಪೋಲೆ
65. ಗುದ್ದನ ಕಲ ಪೋಲೆ
66. ಗುದ್ದ ಗುದ್ದ ನಾಡೋನ್
67. ಕೆಂಗಳಮೆ ಕಗ್ಗಟ್ಟ್
68. ಕಗ್ಗಟ್ಟ್ ಪದಿನಾಲ್
69. ಕಾವೇರಿ ಕೊಂಡೀಕರೆ
70. ಬೊಳ್ಳೋಟೆ ನೆಡಿಪೋಲೆ
71. ಪಾಂಬೊಳಿಯ ಮೇಂದಲೆ
72. ಮೇಂದಲೆ ಪದಿನಾಲ್
73. ದಂಡನಾಡೂ ಕೂಡಣೆ
74. ನಾಡಿರುಪ ತಟ್ಟಾನ
75. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ ಕ್
76. ನಾಡ್ ಪೋರಾಂದೆಣೆತ್
77. ಪಟ್ಟಿ ಪೋಳೆ ಕಾಬರ
78. ಎಣ್ಣೆ ಪೋಳೆ ಕೀಬರ
79. ಎಳನಾಡ್ ಸೂರ್ಲಬ್ಬಿ
80. ಮೂಂದ್ ನಾಡೂ ಕೂಡಣೆ
81. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡಾನ
82. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ ಕ್
83. ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗೆಚ್ಚಕ್?
84. ವಕ್ಕಡ ಪೆದಲೆನ್ನ?
85. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೆಂದೂವೆ
86. ನೇರ ಬಂದುದಿ ಪಲ್ಲಿ
87. ತಾಳೆ ಪೂವು ತಾಳೇರಿ

88. ಆ ನಾಡ್ ನಡುವುಲ್
89. ಕಾಜು ಮೂಲೆ ಕಳ್ಳೆಯು
90. ಭೀರ ಪಟ್ಟ ಬೊಳ್ಳೆಯೂ
91. ಜೋಡೆರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
92. ನೇರ ಮಜ್ಜಣಾ ಪಲ್ಲಿ
93. ಆನೆ ಬೆಪ್ಪು ನಾಡ್ ಲ್
94. ಮಾತನೂ, ಬುಡುವನೂ
95. ಜೋಡೆರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
96. ನೇರೊಯಿಪ ತಾಪಲ್ಲಿ
97. ನಾಲಾಯಿರ ನಾಡ್ ಲ್
98. ಜೋಡೆರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
99. ಪಾಂಡಿಯೂ, ಪರದನೂ
100. ನೇರಪೋಯಿ ತಾವಲ್ಲಿ
101. ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾವುಲ್
102. ಪೋರೆಯೂ, ಪರುವನೂ
103. ಜೋಡೆರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
104. ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗೆಟ್ಟಾನ
105. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ ಲ್
106. ಕೂಟ ನ್ಯಾಯ ತ್ ಲೆಪಕ್
107. ಎಚ್ಚ ಕುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಾಪ?
108. ಚೆಂಡೋಲೆ ಕಡಿಯೋಂಡ
109. ಪೊಂಬಾವಲಿ ಪಟ್ಟೊಂದ್
110. ಕುಯ್ಯಂಗೇರಿ ನಾಡೋಂಡ
111. ಕಟ್ಟುರ್ಪ್ ಕಾರುಂದ
112. ಕಾರುಂದತ್ ಪಟ್ಟೊಂದ್
113. ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾವುಲ್
114. ಅಲ್ಲಿಂಜೂ ತಿರುವುಳ್ಳ
115. ಪಚ್ಚೆ ಕೊಡೆ ಪಾಂಡತ್

116. ಪಾಂಡುಕುಳ್ಳ ಪಟ್ಟೊಂದ್	129. ನೀ ಕುಡಿ ಕುಡಿಪಕ್
117. ಈನ ಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್	130. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನೀಕೆರೆ
118. ಉಕ್ಕಂಬ್ ಮಡಿಕೇರಿ	131. ನಾಡ್‌ಕೋರ್ ಮಾದೇವ
119. ಇಂದ್ ಬಾವೊಡವೋಂಡ	132. ಊರ್‌ಕೋರ್ ಪೊವ್ವದಿ
120. ಪೊಂದೇವಡಿ ಪಟ್ಟೊಂದ್	133. ಕೇರಿ ಕೋರ್ ಐಯ್ಯಪ್ಪ
121. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್‌ಕ್	134. ಓಣಿಕೋರ್ ನಾತನ್
122. ನಾಲ್ ಪಟ್ಟಿಡಾಚೇಲ	135. ಒಕ್ಕ ಕೋರ್ ಪೂದನ್
123. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್‌ಲ್	136. ಅನ್ನತ ನೆಲೆಯಾಪ
124. ತಕ್ಕ ಪೋಯಳಪಕ್	137. ಎಂದೆಣ್ಣೆತ್ ಪಾಡುವ
125. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ಅಂಬಾಲ	138. ಈ ಪಾಟ್‌ನ ಬೆಪ್ಪಿನೋ
126. ದೇಬುವ ಕುಳಿಪಕ್	139. ಬೆಪ್ಪ ಕೊಮ್ಮಡ್ ಪಕ್
127. ನುಪ್ಪತಂಜಿ ಪಾಕೆರೆ	140. ಆದಿ ಮೂಲ ಲೆಲ್ಲೆಲೊ!
128. ಚಿಕ್ಕಿ ಬಂದ ಚೋಮಂಗ್	

ಕೊಡವ ಜನಾಂಗತ್ ಆಯಿಮೆ ಕೋಯಿಮೆ ಎನ್ನನ್ನಿಂಜತ್ ಎಣ್ಣೆವಾನ, ಈ ದೇಶ ಕೆಟ್ಟ್ ಪಾಟ್‌ನುಂಡ್ ಅರಂಜವಲು.

ಈ ಕಾಲಕ್ ಕೊಡಗ್‌ನ ಆಳ್‌ನ ನಾಯಕಂಗಡ ಕೂಟ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಪೆದಮಾತ್ರ ಜನಡನೆನಪುಲ್ ಇಂಜದ್ ; ಇಪ್ಪರ ಕಿಪ್ಪರ ಚರೀತ್ರೇಲ್ ಎಳ್‌ದುವಕಾಚಿ. ಈ ಪೈಕಿ ಕ್ ಗ್ ಟ್ಪ್ ನಾಡ್‌ರ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ಲ್ ಅಚ್ಚು ನಾಯಕನೂ, ತಾವ್‌ನಾಡ್‌ಲ್ ಕರ್ಣೆಂಬಾವು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಲಾಯಿತಿಂಜವು ಅಕ್ಕ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್‌ಲೂ ನಾಯಕಂಗ ಇಂಜತ್. ಅಕ್ಕ ಅಯಿಂಗಡ ಪೆದ ಸೆರಿಕ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಆ ಚೇಂಗಿಯೂ, ಈ ನಾಯಕಂಡ ಸಂತಿಯೇ, ಹಾಲೇರಿ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಕಾಲತ್ ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ 17ನೇ ಶತಮಾನತ್ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪಂಡ ವಿರೋಧವಾಯಿತ್ ಮಲೆಯಾಳತ್‌ರ ಕೋಟಂಗಡಿ ವೀರವರ್ಮ ರಾಜಂಗ್ ಯುದ್ಧತ್‌ರ ಸಮಯತ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್‌ನಂವ ಉತ್ತನಾಯಕೇಂದ್ ಎಣ್ಣೆವ. ಈ ನಾಯಕಂಡ ಸಂತಿಕಾರಳೇ ಇಕ್ಕತ್‌ರ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರಾಂದ್ ಎಣ್ಣೆವ. ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ್ ಬಾವಲಿಲ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ಇಂಜತ್‌ೇಂದ್ ಗೊತ್ತ್ ಕ್ ಟ್ಪ್‌ವ.

ಕ್ರೈಸ್ತನಾಡ್ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ

ಕ್ರೈಸ್ತನಾಡ್‌ರ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಕಟ್ಟೆಮನೆ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕನಿಂಜತ್. ಇವಂಡ ಮೋಂವನೇ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ. ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕಂಗೂ, ಪತ್ತೆಗಟ್ಟನಾಡ್‌ರ, ಮಾಚಂಗಲ ನಾಯಕ, ಪಿಂಜಾ ಮತ್ತೂರ್‌ರ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಗೂ, ಶತ್ರುತ್ವ ಇಂಜಾಂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತ್, ಈ ದಂಡ್ ನಾಯಕಂಗ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಮೋಸತ್ ಕೊಂದತ್. ಈ ಸಮಯತ್ ಇವಂಡ ಮೋಂವ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಅನಾಥವಾಯಿತಿಂಜಂವ; ಅಕ್ಕ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣತ್‌ನ ಆಳ್ವಂಡಿಂಜಂತ ನಂಜುಂಡ ರಾಜಂಡ ಆಶ್ರಯ ಪಡಂದಿತ್ ಪಿಂಜಾ ಕೊಡಗ್‌ಕ ಬಂದಿತ್ ತಾಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಸ್ಥಾನತ್‌ಲಿಂಜ ಜಾಗಕ್ ನಾಯಕನಾಚೀಂದ್ ಚರೀತ್ರೆ ಎಣ್ಣಾವೆ. ಆ ಚೀಂಗಿ ಇಂವ ಅಕ್ಕತ್‌ರ ಕೊಡಗ್ ರಾಜಂಗಲಾನ ಮುದ್ದು ರಾಜ ಅಥವಾ ಇವಂಡ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪಂಗ್ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಕತೆ ಇಂಜಾಂಗ್ ರಾಜಂಡ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಲ ಗುಂಡ್ ಚೋತಿತ್ ಸೆರೆಯಲಾಚೀಂದ್, ಆ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿರ ಕುಟುಂಬ ಚರೀತ್ರೆಂಜಿ ಅರಿವ.

ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 16ನೇ ಶತಮಾನತ್‌ರ ಅಂತ್ಯ ಭಾಗತ್ ಕ್ರೈಸ್ತನಾಡ್‌ರ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಕಟ್ಟೆಮನೆ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜತ್, ಪತ್ತೆಗಟ್ಟನಾಡ್‌ರ ಮಾಚಂಗಲ ನಾಯಕನೂ, ಮತ್ತೂರ್‌ರ ಮುಕ್ಕಾಟಿನಾಯಕನೂ, ಅಧಿಕಾರ ನಡುತುವಂಜತ್. ಈ ನಾಯಕಂಗಡ ಒಳ್ ಒಳ್‌ಲೇ ಅಕ್ಕಕ್ಕ ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಜಗಲ ಬಕ್ಕಣ ಆಯಂಡಿಂಜತ್. ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕಂಡ ಕೊಂಬ್ ತೆರಿರ ಹದ್ದ ಬಸ್ತಕೂ ಮತ್ತೂರ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಡ ನಾಡ್‌ರ ಹದ್ದ ಬಸ್ತಕೂ ಮದ್ಯ ಒರ್ ಬಲ್ಯ ಕಾಡ್ ಇಂಜತ್. ಈ ಕಾಡ್‌ರ ಒಮ್ಮ ಒರ್ ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಪಟ್ಟಿನರಿ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಊರ್ ಕಾರಡ ಎತ್ತ ಕಡ್‌ಚಿಯಲೆಲ್ಲಾ ಪುಡ್‌ಚಿತಿಂಬಂಜತ್. ಅಲ್ಲೆ ಬಯಿಟ್ ನೇರತ್ ಕಾಡ್‌ರ ಬರಿಲುಳ್ಳ ಮನೆರ ಪಕ್ಕ ಬಂದಿತ್ ಸುತ್ತಿ ಕಲೆಪಕಾಚಿ.

ಇದ್ದಾನೆ ಕಂಡ ಮುತ್ತೂರ್ ಜನ ಬೊತ್ತಿತ್, ಒಂದೋ ನರಿನ ಜೀವ ಸಹಿತ ಪುಡಿ ಕಂಡು, ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಬೊಡಿಬೆಚ್ಚಿ ಕೊಂದಿತ್ ನಂಗಡ ನಾಯಕ ನರಿಮಂಗಲ ಕಯಿಚಂಡ್, ವೀರನಾಯಕಂದೆಣ್ಣಿಯ್ಯಂಡ್ ಬೀಗಂಡೂಂದ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಡಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯತ ಜನ ಬೋಡ್ಯವಕ, ಮುಕ್ಕಾಟಿನಾಯಕ ತಾಂಡಜನಕ್ ಆ ನರಿನ ಕೊಲ್ಲುವಕ್ ಬೋಟಿಕೂಡುವಕ್, ಬೋಟೀರ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವನೆಕೆ ಒರ್ ದಿನತ್ನ ಗೊತ್ತಮಾಡುವಕ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡುವಕ್ ಎಣ್ಣೆ ಚಿ.

ಈ ವಿಷಯ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಕಡೆಕಾರಕೂ ಗೊತ್ತಾ ಚಿ. ಆ ನರಿ ಉಳ್ಳಕಾಡ್ ನಂಗಡ ಹದ್ದ್ ಬಸ್ತಕ್ ಕೂಡ್ನದೂಂದೂ, ಆ ನರಿನ ನಂಗಡ ನಾಯಕನೇ ಕೊಂದಿತ್ ನರಿಮಂಗಲ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಂಡೂಂದ್ ಅಲ್ಲಿಯತ ಜನ ತಂಗಡ ನಾಯಕ, ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಕೂಡೆ ಪರ್ಂದತ್.

ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕನೂ, ಅವಂಡ ಕಡೆ ಕಾರಳೂ, ನರಿ ಬೋಟೀಕ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡ್ನ ದಿನತ್ರಂದೇ ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ತಾಂಡ ಬೋಟೀಕಾರಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಅದೇಕಾಡ್ಕ್ ಬೋಟೀಕ್ ಬಾತ್. ದಂಡೂಕಡೆ ಬೋಟೀಕಾರಡ ಕೂತ್ಪಡೆ, ನಾಯಿಯಡ ಗಲಾಟೆರ ರಭಸತ್ ಗಾಬರಿಯಾನ ನರಿ ಎದ್ದಿತ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿನಾಯಕಂಡ ಬೋಟೀಕಾರಡ ಬರಿಕ್ ಓಡ್ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಅಕ್ಕನೇ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ಬೆಚ್ಚಿ ಒರೇ ಬೊಡಿಲ್ ನರಿ ನೆಲತ್ ಕೂಡ ಮರ್ಂಜಿ ಪೋಚಿ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬುದ್ದಿತ್ ಚತ್ತನರಿನ ಒರ್ ಪುಂಡತ್ರ ಬಡ್ಕಲ್ ಕೆಟ್ಟಿ ತೂಕಿಯಂಡ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಬೋಟೀಕಾರ ಪೂರ್ತಂಡ್ ತಂಗಡ ಜಾಗಕ್ ಕೊಂಡ್ ಪೋಚಿ.

ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ನರಿ ಕೊಂದಿತ್ ಗೌರವ ಪಡ್ಂದದ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಗ್ ಸಹಿಸುವ ಕಯಿಂಜ್ಲೆ. ತಾಂಗ್ ಕ್ಕಟ್ಟಂಡಿಂಜ ಗೌರವತ್ನ ತಪ್ಪಾಚ್ಚಾಂತ್ ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಎನ್ನನಾಚೇಂಗಿಯೋ ಮಾಡಿತ್ ನಾಶ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಪಗೆ ಬೆಚ್ಚತ್. ಆ ಚೇಂಗಿ ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಗಿಂಜೂ ಶೂರ ನಾನನ ಗುಂಡ್, ಅವಂಗೊಬ್ಬಂಗ್ ಈ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುವಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆ ಪಂಜ್ಲೆ. ಅಂಗಾಯಿತ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕ ತಾಂಡ ನೆರೆನಾಡ್ ಮಾರಚಿಂಗಳ ನಾಯಕಂಡಲ್ಲಿ ಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅವಂಡ ಸಲಹೆ ಸಹಾಕಾರ ಕೇಟತ್.

ಆಚೇಂಗಿ ಮಾಚಂಗಳ ನಾಯಕ ಸ್ವಭಾವತಾ ಪೋಡಿತೂರಿ. ಈ ಪುಕ್ಕ್ಯಲ ನಾಯಕಂಗೂ, ಮಿಂಜಾಲೇ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಗಟ್ಟಿಗತನತ್‌ರ ವಿಷಯತ್ ಸ್ವಾರ್ಥಭಾವನೇರ ಪಗೆ ಇಂಜಂಡ್ ಇವಂಡ ನಾಶತನೇ ಕಾತಂಡಿಂಜತ್. ಇದೇ ಸಮಯಕೇ ಈ ಮುಕ್ಕಟಿನಾಯಕನೂ, ಅದೇ ಉದ್ದೇಶತ್ ಬಂದತ್ ಮಾಚಂಗಳ ನಾಯಕಂಗ್ ಒಟ್ಟಿ ಜಾರೀತ್ ನೆಯಿಕ್ ಬದ್ದನೆಕಾಚಿ.

ಮುಕ್ಕಾಟಿನಾಯಕನೂ ಸಹಸ್ವತಹ ಶೂರನೇ ಆಯಿಂಜದಲ್ಲತೆ ನಂಗಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಬಲ್ಯಮನೇನ ಮುತ್ತಿತ್ ಯುದ್ಧಮಾಡಿತ್ ನಾಶಮಾಡನಾಂದ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಮಾಚಂಗಳನಾಯಕ ತಾಂಡ ಕುರ್‌ಟ್‌ಬುದ್ಧಿರ ಪುಕ್ಕಲ್‌ತನಕ್‌ರ ಚಾಲ್‌ಲ್ ನಂಗದಂಡ್‌ಕಡೆಕಾರಳೂ, ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಬಯಿಟ್‌ನೇರತ್ ಮನೇನ ಮುತ್ತಿತ್ ಆಂಗ್ ತಿತ್ ಬೆಕ್ಕನಾಂದ್ ತಾಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್‌ನ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಆ ಚೇಂಗಿ ಮುಕ್ಕಟಿನಾಯಕಂಗ್ ಬಯಿಟ್‌ನೇರತ್ ಮನೇಕ್ ತಿತ್ ಬೆಪ್ಪಂತ ವಿಷಯತ್ ಮನಸ್ಸಿಂಜಲೆ. ಬೋರೆವಿಧಿ ಇಲ್ಲತೆ ಮಾಚಂಗಳ ನಾಯಕಂಡ ತಕ್ಕಕ್ ಒಕ್ಕಂಡಿಯಾಚಿ.

ನಾಯಕ ದಂಡಾಳೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ್ಯಂಡಪೋಲೆ ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ನಡಪಾದೆ, ನೇರಕ್ ಸುಮಾರ್ 200 ದ್ರಡ ಕಾಯಂಗಳಾನ ಪಡೆಯೊಳಿಯಡಕೂಡೆ ಆಯುಧ ಸಮೇತವಾಯಿತ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಮನೇಕ್ ಎತ್ ಚಿ. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಗಾಡ್ ಅವಂಡ ಜನಕಾಡ್, ಈ ವಿರೋಧಿ ನಾಯಕಂಗಡ ಚಿದಿರ ಸುಳಿಯೇ ಇಂಜಲೆ. ಇನ್ನನಾಯಂಡ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ನಾಲ್‌ಕೆಟ್ಟ್ ಮನೇರ ಪೊರಮೆ ಇಂಜ ತೆತ್ತಿಲ್ ಮನೇ ಪಾರಕಾರ ಜಾಯಿಲ್ ವರಿಯಂಡಿಂಜತ್.

ವಿರೋಧಿ ನಾಯಕಂಗಡ ಕೆಲವು ಜನ ಚೆನ್ನಂಗೂ, ಸದ್ದಿಲ್ಲತನೇಕೆ ಬಂದಿತ್ ತಂಗಡ ಪರ್ತುಳ್ಳ ಕತ್ತಿಂಜಿ ಓರೋರೇ ಕೆತ್ತಕ್ ಪಾರಕಾರಡ ಮಂಡನೆಲ್ಲಾ ಕೆತ್ತಿತ್ ತೆರ್‌ಪ್‌ಚೆಟ್ಟತ್. ಆ ನೇರತ್ ಬಾಕಿ ಪಡೆಯೊಳಿಯ ಆ ಮನೇರ ಸುತ್ ಚೆಟ್ಟತ್. ಆಯಿಂಗಡಾತ್ ಕೆಲವು ಜನ ಆ ಮನೇಕ್ ತಿತ್ ಚಿಚ್ಚತ್. ಪಿಲ್ಲ ಪೊರೆರ ಮನೇ ಆಯಿಂಜಾಂಗ್ ತಿತ್ತನಾಲ್ ಕಂಡೆಂಜೂ ಒರೇ ಪೋಲೆ ಇಡೀ ಮನೇರ ಕೂಡಿಯ ಪಬ್ ಚಿ.

ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಮನೇರೊಳ್ ಲಿಂಜಯಿಂಗಕ್ ಎಚ್ಚರಾಯಿತ್ ತಿತ್ --- ತಿತ್ ---

ಶತ್ರುವಾ---ಶತ್ರುವಾಂದ್ ಕೂತ್ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಚೆನ್ನಂಗಾಳ್ ಮನೆರ ಮಿಂಚಾತ್ ಕಟ್ಟೋಳೆ ಪಡಿಕಾಲೆ ಓಡಿಯಂಡ್ ಬಪ್ಪಕಾಪಕ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕತ್ತಿ ಪುಡ್ ಚಂಡ್ ನಿಂದಿಂಜ ಶತ್ರುವಳುಂಡ್ ಕೆತ್ ಪಟ್ಟಿತ್ ಬುದ್ದತ್. ಇಚ್ಚ ಕಾಕಣೆ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕ ಎದ್ದಿತ್ ತಾಂಡ ಒಡಿಕತ್ತಿನ ಪುಡ್ ಚಂಡ್ ತಾಂಡ ಕಡೆಕಾರಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಕಿಯಂಡ್ ಎದ್ ಪ್ಪಾಂಜ ಶತ್ರುವಳೆಲ್ಲಾ ತರ್ಚಂಡ್ ಮನೆರ ಮಿಂಚಾತ್ ಕಟ್ಟೋಳರಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ ಚಿ. ಆ ಚೇಂಗಿ ಆ ಬಯಿಟ್ ನೇರತ್ ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬನ ಕೆತ್ತಿಯಂಡಿಂಜ ರಭಸತ್ ದಾಡದೋಕತ್ತಿರ ಕೆತ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕ ಕಣೆಂಜಿತ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಚತ್ ಬುದ್ದತ್.

ಮನೆರನಾಲ್ ನಿಟ್ಟುಂಜೂ ತಿತ್ ಪಬ್ಬಿಯಂಡ್ ಪೊಣ್ಣಾಳಕೂ, ಮಕ್ಕಕೂ, ಪೊರಮೆ ಬಪ್ಪಕೈಯತೆ ಒಳ್ ಲೇ ಗೋಳ್ ಬೂವಂಜತ್. ಈಂಡ ಮದ್ಯ ಮೇದಮಾಡ ಐಯವ್ವ ಎಣ್ಣಾವವ ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕೆಲಸಕರ್ತಿ ಒಬ್ಬನುಂಡ್ ಆಣ್ ಕುಂಚಾನೊಂದಾನ ಸುತ್ತಿಯಂಡ್ ಕೈಲೋರ್ ದೊಣ್ಣೆ ಪುಡ್ ಚಿ, ಪಡ್ಂಚಾರ್ (ಬೆಂಬರತ) ಪಡಿಕಾಲೆ ಪೊರಮೆ ಪರ್ತ್ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿತ್ ದಾಟ್ ಚಿ. ಈ ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕಂಡ ಈ ಕ್ಂಣ್ಣ ಕುಂಚಾ ನಾಚೇಂಗಿಯೂ, ರಕ್ಟಣೆ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿತ್, ಧೈರ್ಯ ಎಡ್ತಂಡ್, ಮನೆಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಪೊರಟತ್ ಅವ.

ಮನೆಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಬಂದ ಅವಳ ಕಂಡಿತ್ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಡ ಕಡೆಕಾರ ತಡ್ ಪಕ “ಅಣ್ಣಂಗಳೆ ಏದೂ ಕಟ್ಟೆಮನೆ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆನ ಪೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲತೆ ಮಾಡಿತುಳ್ಳಿರಾ. ಆ ಮನೆರ ಕೆಲಸಕರ್ತಿ ಆನ ನಾಡಮೇಲೆನ್ನಂಗ್ ಪಗತ್ ಪಿರಾ? ನಾನ್ ನಾಡ ಈ ಕುಂಚಾನೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ನಿಂಗಡಂತಯಿಂಗಡ ಕೈಯೊ, ಕಾಲೊ, ಪುಡ್ ಚಂಡ್ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಂಗಿಯೂ ಬದ್ಕಿಯವಿ. ನನ್ನ ದಯ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಬುಟ್ಟಾರೀಂದ್, ಗೋಳೋಂದ್ ಮೊರಟತ್.

ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿಂಜಯಿಂಗಡ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ‘ಅವ ನಂಗಡ ನಾಯಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ನಾಲಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬದ್ಕಿಯೋಡ್’ಂದ್ ಎಣ್ಣಾಚಿ. ಅಕ್ಕ ಇಂಚೊಬ್ಬ ‘ನೋಟ್ ನೀನ್ ನೇರೆ ನಂಗಡ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಡ ನಾಡ್ ಕೆ ಪೋಂಡು. ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಇಂಚೊಲ್ಲಿ ಕೇಂಗಿ ಪೋಚೆಂಗಿ, ನಿನ್ನ ಪುಡ್ ಚಿತ್ ನೀಡ ಪಣಿ ಕೂಟಿರುವಾ’ಂದ್ ಜೋರಾಟ್ಟಿತ್ ಅವಳ ಬುಟ್ಟತ್.

ಅವು ಎಣ್ಣಾನನಕೆ ಅವ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಡ ನಾಡಾರ ಕಡೆ ಚೆನ್ನದೂರ ಪೋನವ ಪಿಂಇ ಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕತ್ ಇಂಜಂತ ಮೂಕಚಂಡ ಅಮ್ಮ ಕೊಡವಂಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಚಿ. ಮೂಕಚಂಡ ಅಮ್ಮ ಕೊಡವಂಡವು ಇವಡ ಬೇಜಾರತ್ ಕತೆನ ಕೇಟಿತ್ ಕನಿಕರ ಪಟ್ಟಕೊ ಆ ದಂಡನಾಯಕಂಗಡ ಚೆಡಿಕ್ ತಂಗ ಒಳ ಪಡಂದೋಕೂಂದ್, ಬೊತ್ತಿತ್, ಪಿತ್ಯಾಂದೆ ಬೊಳಿಪಾಯುವ ನೇರಕ್ ಐಯ್ಯವ್ವನ ಕುಂಇರೆ ಸಹಿತ ತಂಗಡ ನಂಬಿಕರ ಜನಡ ಸಹಾಯತ್, ಅಂದ್ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ ಅಯಿಚ್‌ರ್‌ತ್.

ಅಲ್ಲಿ ಐಯ್ಯವ್ವ ಒರ್ ಅನುಕೂಲಸ್ತಂಡ ಮನೆಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಈ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಮೋಂವನ ಚಾಕಿಯಂಡ್ ಜೀವನ ನಡತ್‌ಚಿ. ಇನ್ನನೆ ಕಾಲ 5 ಕಯಿಂಜತ್. ಕುಂಇನೆ ಐಯ್ಯವ್ವ ಕಟ್ಟಿಮನೆರ ತಿತ್ತಾಂಜಿ ತಪ್ಪಿಯಂಡ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಬಪ್ಪಕ ಆಂಗ್ ಅಕ್ಕ 2 ವಯಸ್ಸ್ ಆಯಿಂಜತ್. ಇನ್ನನೆ ಇಕ್ಕ ಆ ಕುಂಇಕ್ 7 ವಯಸ್ ಆಪಕ ಐಯ್ಯವ್ವ ಅವನ ಅಚ್ಚೂಂದ್ ಕಾಕುವಂಜತ್.

ಸಮಯ ಇನ್ನನೆ ಕಯಂಜಂಡಿಪ್ಪಕ, ಆ ಕಾಲತರ ಉಗಾದಿ ನಮ್ಮೆರದಿನ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣತರ ನಂಜುಂಡ ರಾಜ. ಪೊಲಾಕ ಅರಮನೆಂಜಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಮೆರವಣಿಗೆಲ್ ಬಂದಂಡಿಪ್ಪಕ, ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿಲ್ ಕಳ್ ಚಂಡಿಂಜ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಡ ಕೂಟ್‌ಲಿಂಜ ಈ ಐಯ್ಯವ್ವಂಡ ಚಾಕ್ ಮೋಂವ ನಾನ ಅಚ್ಚುನ ರಾಜ ಕಂಡತ್.

ಪೆರ್ತ ಚಾಯಿಕಾರನೂ, ಲಕ್ಷಣವಂತನೂ, ಆರೋಗ್ಯತರ ತಡಿಕಾರನೂ, ಆಯಿಂಜಾನ ಕಂಡ ರಾಜಂಗ್ ಈ ಕ್ಣದಾರ್‌ಂದ್ ಅರಿವಕ್ ಕುತೂಹಲ ಆಚಿ. ಒಡನೆ ರಾಜ ತಾಂಡ ಪರಿವಾರತ್ ಒಬ್ಬನ ಕಾಕಿತ್ ಆ ಕ್ಣನ ಕಾಟಿತ್ ಅವ ದಾರ್‌ಂದ್ ಅರಂಜಿತ್, ಅವಂಡ ಸಮ್ಮಂದಿ ಕಂಗಲೊ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಬಯಿಟಾಪಾಂಡ ಒಳ್‌ಲೆ ಅರಮನೆಕ್ ಕೂಟ್ಟಿ ಬಪ್ಪನೆಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ರಾಜಂಡ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಐಯ್ಯವ್ವ ಕುಂಇ ಅಚ್ಚುನ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ನೇರಕ್ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ ಅರಮನೆಕ್ ಎತ್‌ಚಿ. ಅಂತಾ ಚಾಯಿಕಾರ ಕುಂಇನೆ ಒರ್ ಕೂಲಿಕರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣಾಳ್ ಕಾಕಿಯ ಬಂದಾನ ಕಂಡಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಪೆರ್ತ

ಆಶ್ಚರ್ಯವೆ. ಐಯ್ಯವ್ವನುಂಡ್ ಅಚ್ಚುರ ಪಿಂಞ ಅವಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಪೂರ್ವಾಪರ ಅರ್‌ಂಜಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಅಯಿಂಗಡ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಬಾತ್. ಅಂದ್‌ಂಜಿ ಐಯ್ಯವ್ವ ಪಿಂಞ ಕುಂಞಿ ಅಚ್ಚುನ ಅರಮನೆಲ್ ಇಪ್ಪಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ ರಾಜ.

ಅಚ್ಚು ರಾಜಂಡ ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಗುರಿ ತಪ್ಪತೆ ಬಾಣ ಬುಡುವಾನ, ತೋಕ್‌ಲ್ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ ಗುರಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಬೊಡಿ ಚಿಪ್ಪಾನೊ ಪಡ್‌ಚಿತ್. ಕುದರೆ ಸವಾರಿ, ಕತ್ತಿಕಾಳಗ, ಪಿಂಞ ಈಟಿ, ಭರ್ಜಿ ರನ್ನತಾತೂ, ಪ್ರವೀಣನಾಚಿ. ತಾಂಡ ಚಾಕವ್ವ ಐಯ್ಯವ್ವನುಂಡ್, ಕೊಡ್‌ಗ್‌ರ ತಾಂಡ ನಾಡ್‌ರ ವಿಚಾರತನೆಲ್ಲಾ, ಅಪ್ಪ, ಪಿಂಞ ಪೆರಿಯ ನಾಯಕ ತನತಾರ ಚರಿತ್ರನೆಲ್ಲಾ ಅರ್‌ಂಜಂಡತ್. ಅವಂಗ್ ಮರ್ಚಿ ತಾಂಡ ಅವ್ವನಾಡ್‌ಕ್ ಪೋಂಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣೆವ ಆಸೆ ಕ್ರಮೇಣ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಂಡೆ ಬಾತ್. ಇಂತ ಸಮಯತ್ ಒರ್ ದಿನ ನಂಜುಂಡ ರಾಜ ಅರಮನೆಲ್ ಒಬ್ಬನೆ ಅಳ್ ತಂಡಿಂಜ ಸಮಯತ್, ಅಚ್ಚು ರಾಜಂಡ ಪಕ್ಕ ಪೋಯಿತ್, ತಾಂಡ ನಾಡ್‌ನ ಪುನಃ ಬಯ್ಯಕ್ ಪಡೆವಕ್ ಪಡೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಕೇಟಂಡತ್. ಅಚ್ಚುರ ಕೋರಿಕೆಕ್ ಕುಶಿ ಆಯಿತ್ ಒತ್ತಿತ್ ರಾಜ ಚೆನ್ನ ದಿನತ್ ಲೆ ಒರ್ ಸೈನ್ಯತ್‌ನ ಅಚ್ಚುಕ್ ಕೊಡ್‌ತತ್.

ಅಚ್ಚು ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣತ್‌ಂಜ ಸೈನ್ಯ ಕೂಟಿಯ ಬಪ್ಪಾನ ಅರ್‌ಂಜಿತ್, ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಅಂಜಿಗೇರಿ ನಾಡ್‌ನ ಪಾಲ್ ಇಟ್ಟಂಡ್ ಹಂಚಿಯಂಡ್ ತಂಗಡ ನಾಡ್‌ರ ಕೂಡೆ ಆಡಳಿತ ನಡ್‌ತಿಯಂಡಿಂಜಂತ ಮಾಚಂಗಳ ನಾಯಕನೂ, ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕನೂ, ಅಚ್ಚುರ ಸೈನ್ಯತ್‌ರ ಮಿಂಞತ್ ನಂಗಡ ಕಳಿ ನಡ್ ಕಾಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಂಡ್, ನಂಗ ಚೋತಿತ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವ್‌ಚ್‌ಡು ವಾಂಗಿಇನೂ, ಮಿಂಞಲೆ ನಾಡ್ ಬುಟ್, ಓಡಿ ಪೋಪದೆ ನಲ್ಲದೇಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಅಯಿಂಗ್ ದಂಡಾಳೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗತ್ ವೈನಾಡ್‌ರ ಬರಿಕ್ ಓಡಿಪೋಚಿ.

ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಬಂದ ಅಚ್ಚುನ, ನಂಗಡ ಪಳಿಯ ಚಿಟ್ಟಿಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಮೋವಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಂಡ್ ಅಂಜಿಗೇರಿ ನಾಡ್‌ರ ಜನ, ಅವನ ಪೆರ್ತ ಮರ್ಯಾದೆಲ್ ಕಾಕಿಯ ಪೋಯಿತ್, ತಂಗಡ ನಾಯಕ್‌ಂದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಚಿ.

ಮಾಚಂಗಳ ಪಿಂಞ ಮುಕ್ಕಾಟಿ ನಾಯಕಂಗಡ ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಈ ಅಚ್ಚು ನಾಯಕಂಡ ಆಳ್ವಿಕೆಲ್ ಒಳಪಟ್ಟತ್. ಅಚ್ಚು ನಾಯಕ ಅಂಜಿಗೇರಿ ನಾಡ್ ಚಿಕ್ಕ ಮುಂಡೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್ ಒರ್ ಅರಮನೆನ್ ಕೆಟ್ಟ್ಚಿ. ಆಂಡ ಸುತ್ತಲೂ ಕೋಟಿ ಕೆಟ್ಟ್ಚ್ಚಟ್ಟತ್. ಕೋಟಿರ ಪೂರ್ಮ್ ಒರ್ ಕೈಮಡ ಅಥವಾ ಪೆರಿಯಯಿಂಗಡ ಪೂಜಾ ನೆಲೆನ... ಕೆಟ್ಟ್ಚ್ಚಟ್ಟತ್ ಅಲ್ಲಿ ತಾನ್ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣತ್ ಬದುಕುವಕ್ ಪಿಂಞ ತಾಂಡ ನಾಡ್‌ನ ಬಯ್ಯಕ್ ಪಡೆವಕ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್‌ನಂತ ನಂಜುಂಡರಾಜಂಡ ಕಲ್ಲರ ಒರ್ ಪ್ರತಿಮೆನೊ ಮಾಡಿ ಬೆಚ್ಚತ್. ಕೈಮಡತರ್ ಮಿಂಞಲ್ ಒರ್ ಕೆರೆನ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಈ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣತರ್ ನಂಜುಂಡ ರಾಜಂಡ ಆಶ್ರಯತ್ ಬೊಳ್‌ಂದಂವ, ಕೊಡಗ್ಕ್ ಬಂದ ಸಮಯತ್ ಕೊಡಗಲ್ ಹಾಲೇರಿ ರಾಜ ಮನೆತನತರ್ 3ನೇ ಮುದ್ದುರಾಜ, ಆಳಿಕೆ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜತ್. ಈ ಸಮಯತ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಈ ಮುದ್ದುರಾಜಂಗ್ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್‌ತಂಡಿಂಜನೆಕೆ ಕಾಂಬ. ಆಚೇಂಗಿ ಇವಂಡ ನಂತರ ಬಂದಂತೆ ಇವಂಡ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಗ್ ಇದ್‌ನ ಕೊಡಕತೆ ರಾಜಂಡ ಅಧಿಕಾರತನ ವಿರೋಧ ಮಾಡ್‌ನನ್ನಕೆ ಕಾಂಬಾಂದ್ ಚರಿತ್ರಲ್ ಉಂಡ್.

ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜ ಪಟ್ಟಕ್ ಬಂದಿತ್ ದೇಶ ಆಳ್ವಂಡಿಪ್ಪಕ, ಅಂಜಿ ಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ, ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ; ಪಿಂಞ ಬೆಪ್ಪನಾಡ್‌ರ ಉತ್ತನಾಯಕ, ಇವು ಹಾಲೇರಿ ರಾಜಂಗ್ ಕಟ್ಟುವ ಕಂದಾಯತರ್ 1/4 ಭಾಗತನ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪನೆಕೆ ಪಂಡ್ ಒಪ್ಪಚಾರ ಇಂಜದ್, ತದನಂತರ ಈ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜ ಬಂದಪಿಂಞ ಇದ್‌ನ ನಿಪ್ಪ್ಪ್ಚ್ಚಟ್ಟತ್‌ಂದ್ ಕಾಂಬ. ಈ ವಿಷಯತ್ ರಾಜಂಗ್ ಇಯಂಗಡ ಮೇಲೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಆಚಿ.

1718ನೇ ಇಷವಿಲ್ ಅಕ್ಕ ನಾಲ್‌ನಾಡ್‌ರ ನಾಲಡಿ ಗ್ರಾಮ ತಿಂಜ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಈ ರಾಜಂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರ (ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿ) ಆಯಿಂಜತ್. ಇವಂಡ ಕೂಡ ರಾಜ ಈ ಮೂಂದಾಳನ ಎನ್ನನ್ನೇಂಗಿ ಮಾಡಿತ್ ಅಡ್‌ಕಂಡುವಲ್ಲಂದ್ ವಿವರ ಪರ್‌ಂದತ್. ಆ ಪೋಲೆ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಳಾನ ಚಾವಡಿಕಾರಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ದಾರ್‌ಕೂ, ಗೊತ್ತಾಕತನೆಕೆ, ಆದ್ಯವಾಯಿತ್

ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ ಬಾತ್. ಇದ್‌ಂಗ್ ಚೆರಿ ಯೋರ್ ಬೋರೆ ಕಾರಣವೂ ಇಂಜತ್. ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕಂಡ ಗ್ರಾಮ ಕಿರುಂದಾಡ್. ಇಂವ ಬಲತ್ಕಾರತ್ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಭಗವತಿ ದೇವಿರ ಉತ್ಸವ ಬಿಂಬತ್‌ನ ಬಲ್‌ಚಂಡ್ ತಾಂಡ ಕಿರ್‌ಂದಾಡ್ ಗ್ರಾಮಕ್ ಕೊಂಡ ಪೋನಾಂಗ್ ಈ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕಾರಕೂ, ಕಿರ್‌ಂಡಾಡ್ ಗ್ರಾಮಕಾರಕೂ ಅಕ್ಕಕ್ಕ ಜಗಳ ಬಕ್ಕಣ ನಡಪದಿಂಜತ್. ಇದ್ ನರಂಜಿತ್ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ತಾಂಡ ಚಾವಡಿ ಕಾರಳಕೂಡೆ ಕೊಣಂಜ ಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ ಬಪ್ಪಕ, ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿಯತವು ಆನ ಕೋಚಮಂಡ ಮನೆಕಾರ ಇಯಂಗೆಲ್ಲಾಕೂ, ಉಂಬಕ್‌ಟ್ಟಿತ್ ತಕ್ಕಾರ ಬಯಂದ ಪಿಂಇ ಇವೆಲ್ಲಾರೂ ಅಂದ್ ಬಯಿಟ್ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಒಳಂಜತ್.

ಪೊಲಂಜತಿಕ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಎದ್ದ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ತಾಂಡ ಜನಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಕಿರ್‌ಂದಾಡ್ ಗ್ರಾಮಕ್ ಪೋಚಿ. ಇಕ್ಕ ಕೈಕಾಡ್ ಗ್ರಾಮಾಂದ್ ಎಣ್ಣಾವಲ್ಲಿ, ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ಮಣ್ಣಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ ನಾಲ್‌ಕೆಟ್ಟ್ ಮನೆಲ್ ವಾಸ ಇಂಜತ್. ಮನೆರ ಸುತ್ತಲೂ ಭಾರಿ ಆಳತರ ಕಡಂಗ್ ಎಡ್‌ತಿತುಂಡ್. ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕಂಗ್, ರಾಜಂಗ್ ತಾಂಡ ಮೇಲೆ ಚೆಡಿಉಳ್ಳದ್ ಗೊತ್ತಿಂಜತೇಂಗಿಯೂ, ಇಚ್ಚಕ್ ಬೆರಿಯ ಅಂವ ಲಡಾಯಿಕ್ ಬಕ್ಕೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಂಜ್‌ಲೆ. ಇನ್ನನಾಯಿತ್ ತಾಂಡ ಮನೆರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸೆರಿಯಾನ ಪಾರಕಾರಳ ಬೆಚ್ಚಿಂಜ್‌ಲೆ. ಇಂತ ಸಮಯತೆ. ಇಂಜ ಕೆಲವು ಪಾರಕಾರ ಪಕ್ಕತಿಂಜ ತಂಗಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಯಿಂಜತ್.

ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಪೊಲ್‌ವಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ 25 ಜನಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್, ಆ ಮನೆರ ಮಿಂಇತ್‌ರ ಪಡಿರಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತ್‌ಚಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆರೊಳ್‌ಲ್ ಪಾರ ಇಂಜಯಿಂಗಡ ವರ್ಕ್ ಇಂಇೂ ಬುಟ್ಟಿಂಜ್‌ಲೆ. ಆ ಸಮಯತ್ ಇಂವ ಎದಿಕೆ ಪಡಿನ ತಟ್‌ಚಿ. ವರ್ಕ್ ಕಣ್ಣಲಿಂಜವು ದಾರ್‌ಂದ್ ಅರಿಯತೆ, ಕೈಲ್ ಆಯುಧವೂ ಇಲ್ಲತೆ ಪಡಿತೊರಂದತ್. ಶತ್ರುವಡ ಏದೋರೂ ಅರಿ ವಿಕೆ ಇಲ್ಲತೆ ಇಂಜ ಅಯಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ, ಅಂಜಿ ನಿಮಿಷತ್ ಎಲ್ಲಾರುನೊ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ಕಂಬಕ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್‌ಟ್ಟಿತ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕಡೆಕಾರ.

ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಸುರುವಾನ ಕೂತ್‌ಪಡೆರ ಗಲಾಟೆನ ಕೇಟಿತ್ ಒಡಿಕತ್ತಿನ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕನೂ, ಅರಮನೆರೊಳ್‌ಲಿಂಜ ಅವಂಡ ಕಡೆಕಾರಳೂ, ಓಡಿಯ ಬಂದಿತ್ ಮನೆರ ನಡುಭಾಗಕ್ ಎತ್ತನಲ್ಲಿ ದಂಡ್ ಕಡೆಕಾರಳೂ, ಚೆನ್ನಂಗ್ ಸಮಯ ಕಠಿಣವಾನ ಪೋರಾಟ ನಡತ್ ಚೇಂಗಿ ಯೂ, ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕನೂ, ಅವಂಡ ತಮ್ಮಣಂಗಳೂ, ಕೂಟ್‌ಕಾರ ಳೂ, ಸಹ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕಡೆಕಾರ ಕೊಂದಿತ್ ಅಲ್ಲಂಜಿ ಪರಾರಿ ಆಚಿ.

ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಈ ವಿಷಯತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ತಾಂಡ ಗೂಡಾಚಾರಳ ಗುಂಡ್ ಅರ್‌ಂಜಂಡ್ ತಾಂಗೂ ಸಹ ರಾಜ ಈ ತರತ್‌ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ ಮಾಡ್‌ಚ್ ಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ತಾಂಡ ಮನೆನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಲೂ ಶತ್ರು ವಳುಂಡ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕುಳ್ಳಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆನೂ, ಪಿಂಞ ಬೋಂಡ್ಯಾ ನಂತ ಸಿದ್ಧತೆನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ಯಂಡತ್. ತಾಂಡ ಮನೆರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಲ್ಯ ಬಲ್ಯ ಎತ್ತರತ್‌ರ ಮೊಟ್ಟೆನ ಮಾಡಿತ್, ಅಲ್ಲಿ ಪಾರಕಾರಳ ಆಕ್‌ಚಿ. ಭಾರಿ ಕಡ್‌ಂಗ್‌ನೂ ಎಡ್‌ಪ್‌ಚ್‌ಟ್ಟತ್. ಇಚ್ಚೆಕ್‌ಲ್ಲಾ ಮಾಡಿತ್ ಸುಮಾರ್ ದಿನ ಕಯಿಂಜಕಲೂ, ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ಂಜಾಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ ಕಡೆಂಜಿ ಆಡ್ ಏದೋರ್ ವರ್ತಮಾನವೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇನ್ನನಾಯಂಡ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಮನೆರ ಪಹರೆರ ವಿಷಯತ್ ಚೆನ್ನ ಸಡಲ ಆಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಈ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಭಿಕ್ಷುಕಂಡ ವೇಶತ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಓಡ್ಯಾಡ್ಯಂಡ್ ಶತ್ರುವಡ ವಿಷಯತ್ ತಾಂಗ್ ಬೋಂಡ್ಯಂತ ಬಲಾ ಬಲಾ, ಪಿಂಞಕ್‌ಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್‌ಂಜವಕ್ ಪೇಚಾಡ್‌ನವಂಗ್, ಎಲ್ಲಾ ವಿವರತ್‌ನ ಅರಿವಕ್ ಅವಕಾಶ ಆಚಿ. ಇಂತ ಸೆರಿಯಾನೊರ್ ಅವಕಾಶ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಗ್ ಕೊಟ್ಟವಕಾಚಿ.

ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಒರ್‌ದಿನ ಉಂಡ್‌ಕುಡ್‌ಚಿ ಆನಪಿಂಞ ಸುಮಾರ್ 40 ಜನಳ ಪಿಂಞ ಬೋಟೆನಾಯಿಯಳೂ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪತ್ತೆಗಟ್ಟನಾಡ್‌ಕ್ ಕಾಡ್ ಬೋಟೆ ಪೋಚಿ. ಈ ಸಮಯತ್ ತಾಂಡ ಕೋಟೆರ ಪಾರಕ್ ಬರಿ ಪತ್ತೆ ಜನಳ ಮಾತ್ರ ಆಕ್‌ಚಿ. ಇದೇ ಸಮಯ ಅರ್‌ಂಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ತಾಂಡ ಜನಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಅಚ್ಚು ನಾಯಕಂಡ ಕೋಟೆರ ಪಕ್ಕ ಎತ್ತೆಚಿ.

ಅಲ್ಲಿಂಜ ಪಕ್ಕತ್‌ರ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನ ಜನಳ ಆಕಿತ್ ಬಾಕಿ 20 ಜನಳ

ಕಾಕಿಯಂಡ್ ಕೋಟೆರ ಬೆಂಬರತ ಬರಿಕ್ ಪೋಚಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಪಾರಕಾರ ಇಪ್ಪಾಲೆ. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಸಮಯಕ್ ಇರಡ್‌ಂದ್ ಎಡ್‌ತಂಡಿಂಜ ದಂಡ್ ಪುಂಡತ್‌ರ ಏಣಿಲ್ ಒಂದಾನ ಕೋಟೆರ ಗೋಡೆಕ್ ತಾಕಿತ್ ಕೊಡೆಕ್ ಪತ್ತಿತ್, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಒರ್ ಬಲ್ಯ ಕೇರನ ಕೋಟೆರ ಒಳ್‌ಬರಿಕ್ ಉಳ್‌ಪಿತ್ ಆಂಡ ಇಂಇಗೋರ್ ತುದಿನ ಕೋಟೆರ ಪೊರಮೆ ಚಾಡಿತ್, ತಾಂಡ ಕಡೆಕಾರಕ್ ಪುಡ್‌ಚವಕ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಪಿಂಇ ಅಂವ ಆ ಕೇರರ ಸಹಾಯತ್ ಇಳ್‌ಂಜಿತ್ ಕೋಟೆರ ಒಳ್‌ಬರಿಯತ ಕೇದ ಜಾಗಕ್ ಎತ್ತಚಿ. ಅವಂಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರಳೂ, ಇದೆ ತರ ಕೇರಳ್‌ಂಜಿತ್ ಒಳ್‌ಕ್ ಬಾತ್. ದಂಡಾಳ್ ಮಾತ್ರ ಪೊರಮೆ ಇಂಜಂಡ್, ಬೋಟೆಕ್ ಪೋನ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಪಿಂಇ ಅವಂಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರ ಬಂದಾನ ಅರಿಚ್‌ಡುವಕಾಯಿತ್ ಪಾರ ಕಾತಂಡಿಂಜತ್.

ಕೇರಲ್ ಇಳ್‌ಂಜವು ಮೆಲ್ಲೆ ಮೆಲ್ಲೆ ಸದ್ದಾಕತನೆಕೆ ಪೆರ್ತ ಎಚ್ಚರತ್ ಮನೆರ ಎದಿಕೆನ್‌ಟ್‌ಕ್ ಬಂದೆತ್ತಚಿ. ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿಂಜ ಪಾರಕಾರ ವರಿಯಂಡುಂಡ್. ಒಂದ್ ದಂಡಾಳ್ ಎಚ್ಚರತ್ ಇಂಜವು ಇಯಂಗಳ ಕಂಡಿತ್ ಗಾಬರಿ ಆಯಂಡ್ ಕೂತ್‌ಡಣೆ, ವರಿಯಂಡಿಂಜವು ಕತ್ತಿ ಎಡ್‌ಕಣೆ, ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಪಿಂಇ ಅವಂಡ ಕೂಟಾಳಿಯ ಅಯಿಂಗಡ ಕತ್ತಿನೆಲ್ಲಾ ಬಲ್‌ಚಂಡ್ ಅರೆ ಗಂಟೆರೊಳ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದಿತ್‌ಟ್ಟತ್.

ಇಚ್ಚಕಾಕಣೆ ಕೋಟೆರೊಳ್‌ಲಿಂಜ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಡ ಮನೆರ ಪೊಣ್ಣಾಳುವಕ್ ತಂಗಡ ಕೋಟೆನ ಶತ್ರುವ ವಶಪಡ್‌ತಿಯಂಡದ್ ಗೊತ್ತಾಚಿ. ಅಯಿಂಗಲ್ಲಾ ಬೊತ್ತಿಯಂಡ್ ತಂಗಡ ಮನೆರ ಕಟ್ಟೋಳೆಪಡಿಕ್‌ಲ್ಲಾ ಒಳ್‌ಂಜಿ ಚಿಲಕ ಇಟ್ಟಂಡ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಬಪ್ಪಾನೆ ಪಾರಕಾತತ್. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕೋಟೆರ ಎದಿಕೆರ ಕಟ್ಟೋಳೆ ಪಡಿನ ತೊರಂದಿತ್ ಪೊರಮೆ ಇಂಜ ತಾಂಡ ಕಡೆಕಾರಳ ಒಳ್‌ಕ್ ಕಾಕಿತ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಎಣ್ಣಂಡಿಯ ವಿಷಯತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೆರುವಂಜಿ ಪುನಃ ಕೋಟೆರ ಪಡಿನ ಇಡ್‌ಚ್‌ಟ್ಟತ್.

ಬಯಿಟ್‌ನೇರ ಸುಮಾರ್ 9 ಗಂಟೆಕ್ ತೂಡ್ ಬೋಳಿಲ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ತಾಂಡ ಬೋಟೆಕಾರ ಜನಡ ಕೂಡೆ ಕೋಟೆರ ಎದಿಕೆ ಪಡಿರಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತಚಿ.

ಬೋಟೆಲ್ ಕಾಟ್ವನ ಕಡ್‌ಮ-ಜಿಂಕೆನ ಪೋರ್‌ತಂಡ್ ಬಂದಾಂಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಬೋಟೆಯಾಡ್‌ನ ಸುಸ್ತಲ್ ಅಯಿಂಗಲ್ಲಾ ಇಂಜತ್. ಅಯಿಂಗ ಬಂದ ವಿಷಯ ಅರಾಂಜ ಪೋನ್ನಪ್ಪ ಕೋಟೆರ ಪಡಿನ ತೊರಪ್‌ಚ್‌ಟ್ಟತ್. ಅಚ್ಚುನಾಯಕನೂ, ಕೂಡ್‌ನನಕೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೋಟೆರ ಒಳ್‌ಕ್ ನುಗ್ಗುವದೆ ಕೋಟೆಕ್ ಪುನಃ ಪಡಿಇಟ್ಟಾನ ಕಂಡಿತ್, ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಿಂಇ ಚೆಡಿ ಒರೆ ಸಮಯತ್ ಬಂದ್‌ರಾತ್. ಅವ, ಪಾರಕಾರಡತ್ತಟಿ ತಿರಿಕ್ ನೋಟನೆ ಅಯಿಂಗಡ ವೇಶ ಪಿಂಇ ಮೂಡ್‌ಲಿಂಜ ಪುದಿಯ ಚೇರೆ ಕಂಡತ್. ತಾನ್ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲತಿಂಜ ಸಮಯತ್ ಏದೋ ಅನಾಹುತ ನಡ್‌ಂದಿತ್‌ಂದ್ ಅರಾಂಜಂಡತ್. ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಮನೆರೊಳ್‌ಲಿಂಜ ಪೊಣ್ಣಾಳುವ, ಶತ್ರುವಾ ಮನೆರೊಳ್‌ಲುಂಡ್‌ಂದ್ ಜೋರಾಯಿತ್ ಮೊರಟಂಡ್ ಕೂತ್ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅದ್‌ನ ಕೇಟದೆ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ತಕ್ಷಣ ತಾಂಡ ಅರೆಲಿಂಜ ಒಡಿಕತ್ತಿನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪನ ಕೆತ್ತುವಕ ಅವ ಅದ್‌ನ ತಾಂಡ ಗುರಾಣಿಲ್ ತಡ್‌ತಿತ್ “ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ನೀನಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪರಾಜಂಡ ಸೆರೆಯಾಳ್‌ಂದ್” ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಅಕ್ಕ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ “ನಾಡ ಕೋಟೆರೊಳ್‌ಲ್ ನನ್ನೇ ಸೆರೆ ಪುಡಿಪಂತ ಧೈರ್ಯದಾಕುಂಡ್” ನೋಟುವೀಂದ್, ಎಣ್ಣಿಯುಂಡ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಮಂಡೆನ ಕೆತ್ತುವಕ್‌ಂದ್ ಪುನಃ ಕೈಲ್ ಕತ್ತಿ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಕೆತ್ತಣೆ. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಆ ಪೊಯಿತ್‌ನೋ ಗುರಾಣಿಲ್ ತಡ್‌ತತೇಂಗಿಯೂ, ಪೊಯ್ತಿ ತಪ್ಪಿತ್ ಅವಂಡ ನಿಪ್ಪಕ್ ಪಟ್ಟಿತ್ ಸಾಧಾರಣತ್‌ರ ಗಾಯ ಆಚಿ. ಒಡನೆ ಬಂದ ಚೆಡಿಲೂ, ಗಾಯತ್‌ಲಾನ ನಂಬಲತೂ, ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಡ ಕಡೆಕಾರಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದಿತ್‌ಟ್ಟತ್. ಕೋಟೆರ ಪೊರಮೆ ಒಳ್‌ಚಿತಿಂಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕಡೆಕಾರ ಬಾಕಿ ಇಂಜಯಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೊಜ್ಜಿತ್ ದೂರ ದಾತ್‌ಚಿ.

ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪರಾಜಂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರ (ಸೇನಾಧಿಪತಿ) ಆಯಿಂಜ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಇನ್ನನೆ ಅಚ್ಚುನಾಯಕನ ಸೆರೆಪುಡ್‌ಚಲ್ಲ್‌ಂಜಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಸುಮಾರ್ 15 ದಿನ ಇಂಜಂಡ್ ತಾಂಡ ಕಡೆ ಕಾರಕ್ ಆನ ಗಾಯಕೆಲ್ಲಾ ಮದ್ದ್ ಮಾಡ್‌ಚ್‌ಟ್ಟಿತ್ ವಾಸಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅಚ್ಚು ನಾಯಕನ ಸೆರೆಯಾಳಾಯಿತ್ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್, ಕೂಟಿಯ ಪೋಯಿತ್ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಗೆ ಒಪ್ಪ್‌ಚ್ಚೆಟ್ಟತ್. ಎಕ್ಕ

ತಂಗಳ ನಾಯಕ ಸೋತಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಸೆರೆಯಾಚಿ, ಅಲ್ಲಂಜಿ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ಕಾರ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪರಾಜಂಡ ಆಳ್ವಿಕೆನ ಒತ್ತಂಡತ್.

ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಸೆರೆಯಾಳಾಯಿಂಜ ಅಚ್ಚುನಾಯಕನ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಸೆರಲ್‌ಟ್ಟನೆಕೆಕಾಂಬ. ಇಂವ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿತಿಕ್ಕು. ಇವಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವ ಮಲೆಯಾಳಕ್ ಪೋಯಿತ್ ತಂತ್ರ-ಮಂತ್ರ ಪಡ್‌ಚತ್. ಆ ಕಾಲತ್ ಮಂತ್ರ - ತಂತ್ರ ಪಡ್‌ಚಯಿಂಗಕ್ ಬೋರೆ ಜನ ಬೊತ್ತುವಂಜತ್. ಕೊಡ್‌ಗ್ ಇಂವ ವಾಪಾಸ್ ಬಂದ ಪಿಂಇ ಗೃಹಸ್ಥನಾಯಿತ್ ಇಕ್ಕತ್ ಅಜ್ಜಿಕ್ಕುಟ್ಟಿರ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ಮೂಲ ಪುರುಷ ನಾಚೇಂದ್, ಕುಟುಂಬಕಾರಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂದ್, ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಕಾಂಬ. ಅಲ್ಲತೆ ಇಂವನ ಪುರುಷೇಂದ್ ಭಕ್ತಿಲ್ ಕಂಡಂಡುಂಡ್.

ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್ ಅರಮೇಲಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಅರಮೇಲಿ ಉತ್ತನಾಯಕ

ಕೊಡಗ್ ಹಾಲೇರಿ ರಾಜವಂಶತ್ 3ನೇ ಮುದ್ದರಾಜಂಗ್, ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ; ಅಪ್ಪಜಿರಾಜ, ಪಿಂಞ ನಂದರಾಜ, ಎಣ್ಣಾವ ಮೋನೆಯಂಗ ಇಂಜತ್. ಮುದ್ದರಾಜ 1681ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಮಡಿಕೇರಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ್ ಚೀಂದ್ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಉಂಡ್. ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್ ಬುಡುವಂಡ ಒಕ್ಕ ದೇಶ ತಕ್ಕಂಗಳಾಯಿತ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜತ್. ನಂಗಡ ಬಾಳೊ ಪಾಟ್ಲುಳ್ಳ ದೇಶಕೆಪ್ಪಿನ ಪಾಟ್ಲ್ || ನೇರಮಜ್ಜಣಾಪಲ್ಲಿ || ಆನೆಬೆಪ್ಪುನಾಡ್ಲ್ || ಮಾತನೂ ಬುಡುವನೂ || ಚೋಡೇರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ || ಇನ್ನನೆ ಉಂಡ್.

ಬುಡುವಂಡ ಒಕ್ಕಕಾರ ಈ ಸಮಯತ್ ಅರಮೇಲಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಇಂಜಪ್ಪ. ಇದೆ ಗ್ರಾಮತ್ ಒರ್ ಗರೀಬ ಕುಟುಂಬತ್ ಉತ್ತೇಂದ್, ಪೆದತ್ ಒರ್ ಕ್ಣಿಂನಿಂಜತ್. ಇವಂಡ ಪೆದ ಉತ್ತಯ್ಯಂದ್, ಆನಕಲೂ, ಊರ್ಕಾರ ಇಂವನ ಉತ್ತಂದೇ ಕಾಕುವ. ಇಂವ ನಾಟಿಪಣಿ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಬುಡುವಂಡ ಮನೆಕಾರಡ ಅತ್ತಕಡ್ಚಿಯಳ್ ಪಾರ ನೋಟುವಂವ. ಅಲ್ಲತೆ ಅಯಿಂಡೆಲ್ಲಾ ಚೆರಿಯ, ಚೆರಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯತನೊ ಮಾಡಿಕೊಡ್ಪಂವ.

ರಾಜಂಡ ಕಾಲತ್ ಅಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ನಾಡ್ಂಜ 8 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅರಮನೆಕ್ ತರಕಾರಿ, ಪಣ್ಣಾಫೆಲ, ಕೂಟ್ಕ್ ಪುಳಂಗೋಡ್, ಕಾಚಪುಳಿ, ಇಂತನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ನಾಡ್ಕಾರ ಸಮಯಕ್ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ ಅಯಿಚಿ ಕೊಡಕಂಡು. ಇನ್ನ ನಿಪ್ಪಕ ಒರ್ಕುರಿ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್ಕಾರ ಈ ತರತ್ ಸಾಮಾನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಮನೆಕ್ ಅಯಿಪಕ ಈ ಉತ್ತನೂ ಜನಡ ಕೂಡೆ ಸಾಮಾನ್ ಪೊರ್ತಂಡ್ ಅರಮನೆಕ್ ಪೋಚಿ. ಇನ್ನನೆ ಪೋನಯಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ

ಅರಮನೆಲ್ ಊಟೋಪಚಾರತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ, ಇಂಜಾಂಗ್ ಇದ್ ನ ತೊಂಬಾರತ ಅಡಿಗೇಂದ್ ಎಣ್ಣಾವ. ಇನ್ನನೆ ಪೋನವು ಉಂಡಿತಾಯಿತ್ ಅರಮನೆರ ಚಾವಡಿರ ಪೊರಮೆ ಬುದ್ದಂಡತ್. ದುಂಬ ದೂರ ಕೆಟ್ಟ್, ಮೊಟ್ಟೆ, ಎಡ್ತಂಡ್ ಬಂದಯಿಂಗಕ್ ಆಯಾಸ ಆಯಂಡ್ ಬುದ್ದಂಡ ಒಡನೆ ಅಯಿಂಗಕೆಲ್ಲಾ ಬಾರಿ ವರ್ಕ್ ಪತ್ತಚಿ.

ರಾಜಂಡ ಅರಮನೆಲ್ ಅಕ್ಕ ಒರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಂಡ್. ಎಣ್ಣೆಚೀಂಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸೂರ್ಯ ಉದಿಪಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಆ ದಿವಸತ್ ರಾಹುಕಾಲ, ಗುಳಿಗೆಕಾಲ, ಪಿಂಞ ಶುಭಶುಭ, ಫಲತ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಯೋತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತನಾನ ಒರ್ಪಟ್ಟ ಅರಮನೆಕ್ ಬಂದಿತ್ ಅಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತ್ ಮಾಡ್ ನ ಜಾಗತ್ ಎಳ್ದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಪೋಪದ್ ವಾಡಿಕೆ.

ಈ ನೇಮತ್ ಪೋಲೆ ನರಸ್ಯಯ್ಯ ಎಣ್ಣಾವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತ, ಈ ಉತ್ತ ಅರಮನೆಕ್ ಬಂದ ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ತ್ ಪೊಲಾಕನೇರ್ತೆ ಚಾವಡಿಕ್, ತಾಂಡ ಕೆಲಸಕ್ ಬಂದಂವಂಗ್ ಅಲ್ಲಿ ಬುದ್ದಂಡ್ ವರಿಯಂಡಿಂಜ ಉತ್ತನ ಕಂಡತ್ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾನ ಶರೀರತ್ ಚಾಯಿಕಾರನಾನ ಇಂವನ ನೋಟ್ಟುಂಡಿಂಜನೆಕೆ ಇವಂಡ ಬಲತೆ ಕಾಲ್ ರ ಮೊಟ್ಟೆಬೆರತ್ ತಾವರೆನ್ನೆಕೆ ಉಳ್ಳ ರೇಖೆನ ಕಂಡತ್. ಈ ನರಸ್ಯಯ್ಯ ಪಂಡಿತಂಗ್ ಹಸ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ ಪಡಿಪೂ ಸಹ ಗೊತ್ತುಂಡ್. ಬುದ್ದಂಡಿಂಜ ಉತ್ತನ ನೋಟ್ಟುಂಡಿಂಜನೆಕೆ, ಇಂವ ಬೋರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಕೆ ಅಲ್ಲ. ಇವಂಡಲ್ಲಿ ಏದೊ ಒರ್ ವಿಶೇಷತೆ ಉಂಡ್, ಅದ್ ನ ಅರಿಯಂಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್ ಚಿ. ಅರಮನೆಲ್ ತಾನ್ ಮಾಡಂಡಿಯ ನಿತ್ಯತ್ ಎಳ್ತ ಕೆಲಸತ್ ಮಾಡಿ ತ್ತೀತ್, ಅಲ್ಲಿಂಜಯಿಂಗಕ್ “ನಾಕೊಮ್ಮ ರಾಜನ ಕಾಂಗಂಡೂಂದ್” ಎಣ್ಣೆಚಿ.

ವಿಷಯ ಅರಾಂಜ ರಾಜ ಚೆನ್ನನೇರ ಕೈಂಜದೂ, ಅಂತಃಪುರತ್ಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಬಂದಿತ್ “ನನ್ನ ಕಾಂಗಂಡೂಂದ್ ಎಣ್ಣಾನ ವಿಷಯ ಎಂತ”ಂದ್ ಪಂಡಿತ ನರಸ್ಯಯ್ಯನ ಕೇಟತ್. ಅಕ್ಕ ಅವ ರಾಜಂಗ್ ಚಾವಡಿಲ್ ಬುದ್ದಂಡಿಂಜಂತ ಉತ್ತಂಡ ವಿಷಯ ಪರಾಂದಿತ್. “ಈ ದಿನ ಅವನ

ಅರಮನೆಲೆ ಇಪ್ಪಕ್ ಮಾಡಂಡು. ನಾನ್ ನಾಡ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ತೇತಂಡ್ ಬೆರಿಯ ಬಪ್ಪೀಂದ್ ಎಣ್ಣೆತ್ ತಾಂಡ ಬಿಡಾರಕ್ ಪೋಚಿ.

ಸುಮಾರ್ 11 ಗಂಟೆ ನೇರಕ್ ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತ ರಾಜ ಸಭೆಕ್ ಬಂದಂವ, ರಾಜಂಗ್ ಎಣ್ಣೆತ್ ಒರ್ ಚಾವಡಿ ಕಾರಂಡಕೂಡೆ ಉತ್ತನ ಸಭೆರಲ್ಲಿಕ್ ಕಾಕಿಯ ಬಪ್ಪಕ್ ಎಣ್ಣೆನ ವಿಷಯ ಅರಾಂಜ ಉತ್ತ ಬೊತ್ತಿಯಂಡ್, ತಾಂಗ್ ಏದೊ ಅಪಾಯ ಆಪಾಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ರಾಜ ಎನ್ನಾಂಗ್ ನನ್ನ ಕಾಕಿಯ ಬಪ್ಪಕ್ ಎಣ್ಣೆತಿಕ್ಕು? ನಾನಂತೋರ್ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿತಿಲ್ಲೆಲ್ಲಾಂದ್ ಬೊತ್ತಿಯಂಡ್ “ದೇವರೂ! ನನ್ನ ರಾಜಂಡ ಪಕ್ಕ ಕಾಕಿಯ ಪೋಕತೀ”ಂದ್ ಪೆರ್ತಕರ್ಕರೆಲ್ ಆ ಚಾವಡಿಕಾರಳ ಬೋಡ್ಯವ. ಅಕ್ಕ ಚಾವಡಿಕಾರ ಅವಂಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಎಣ್ಣೆತ್. ಅವನ ರಾಜ ಸಭೆಕ್ ಕೂಟಿಯ ಪೋಚಿ. ರಾಜ ಸಭೆಲ್ ಒಂದ್ ದಂಡಾಳ್ ದಿವಾನಂಗಳೂ, ಕರಣಿಕಂಗಳೂ, ಸೈನ್ಯತರ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಂಗಳೂ, ಇಂಜತ್. ಅಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತನ ಉತ್ತ, ರಾಜಂಗ್ ನೆಲಪತ್ತ ಅಡ್ಡಬುದ್ದಂಡ್, ದೀರ್ಗದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್, “ಮಹಾರಾಜ ನಾನ್ ಯೇದೋರೂ, ತಪ್ಪ್ ಮಾಡಿತಿಲ್ಲೆ, ಆನಗುಂಡ್ ನಾಕ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತೀ”ಂದ್ ಬೋಡ್ಯವ.

ಬೊತ್ತಂಡ ನೀಕೇದೋರೂ, ತೊಂದರೆ ಮಾಡುಲೆ. ನೀನ್ ದಾರ್? ಏದ್ ನಾಡ್ಂಜಿ ಬಂದಿತುಳ್ಳಿಯಾ? ಏದ್ ಗ್ರಾಮತರಂವಾ”ಂದ್ ರಾಜ ಅವನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ. ವಿವರ ಕ್ಷೆಟ್ಟಿನ ಪಿಂಇ ರಾಜ, ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತಂಡ ಕೂಡೆ ಉತ್ತಂಡ ವಿಷಯತ್ ಎಂತಾನೆಲ್ಲಾ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಂಡು ಅಂತಾನೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಕ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ.

ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತ ಉತ್ತನ ಒರ್ಕೋಂಬರೆಕ್ ಕಾಕಿಯ ಪೋಯಿತ್, ಅಲ್ಲಿ ಅವಂಡ ಕೈ ರೇಖೆನೊ ಬಲತೆಕಾಲ್ರ ಮೊಟ್ಟಬೆರತ್ಲುಳ್ಳ ರೇಖೆನೊ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತ್, ತಾಳೆಗರಿರ ಓಲೆಲ್ ಎಂತೋ ಗುರ್ತ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ್, ಉತ್ತನ ಪೊರ್ಮೆ ಇಪ್ಪಕ್ ಎಣ್ಣೆತ್, ರಾಜಂಡ ಪಕ್ಕಪೋಚಿ. “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಇವಂಡ ಕೈರ ಪಿಂಇ ಕಾಲ್ರ ಮೊಟ್ಟ ಬೆರತ್ರ ರೇಖೆನೆಲ್ಲಾ ಗುರ್ತ್

ಮಾಡ್ಯಂಡಿಯ. ಇದ್ದಾಂಡ ವಿಷಯತ್ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟ ವಿವರ ಉಳ್ಳಂತ ಗ್ರಂಥ ಮನೆಲುಂಡ್. ಅದನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಓದಂಡು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಈ ಕಣ್ಣ ಅರಮನೆರ ಚಾವಡಿ ಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಇರಡೇಂದ್, ಪಂಡಿತ ಎಣ್ಣಾನಾಂಗ್ ರಾಜ ಒಪ್ಪಾಚಿ.

ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ಪೊಲಾಕ ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತ ತಾಂಡ ಪಕ್ಕ ಬಂದಂವನ ಕಂಡರಾಜ, ಪಂಡಿತ ಈ ಕಣ್ಣಂಡ ವಿಷೆಯ ಎಂತ ಎಣ್ಣಾವ ಕುಂಡಂದ್ ಅರಿವಕ್ ಆತುರತಿಂಜತ್. ಈ ವಿಷಯ ಪೆರ್ತಗುಟ್ಟರ ಸಂಗತಿ ಆನಗುಂಡ್ ಇದ್ನ ರಾಜಂಡ ಸ್ವಂತ ಭವನತ್ಲ್ ಎಣ್ಣಾವೀಂದ್ ರಾಜಂಗ್ ಎಣ್ಣಾಚಿ ಪಂಡಿತ.

ಇದೆಂತಪ್ಪಾ! ಈ ಪಟ್ಟಂಗ್ ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಗುಟ್ಟರ ತಕ್ಕಂದ್, ಅಲ್ಲಿಂಜ ದಿವಾನಳೂ, ಕಾರ್ಯಕಾರಳೂ, ತಂಗಡಲ್ಲಿಯೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಂಡ್ ಅವು ಅವೆ ತಕ್ಕ ಪರಿವಕಾಚಿ. ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಅವಂಡ ಸ್ವಂತ ಮಹಲ್ಕ್ ಪೋನ ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತ ಉತ್ತಂಡ ವಿಷಯತ್ ರಾಜಂಗ್ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಾಚಿ.

“ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಈ ಕಣ್ಣಂಗ್ ಮಿಂಇಕ್ ಭಾರಿ ಬಲ್ಯ ಪದವಿಕ್ ಎತ್ತುವಂತ ಯೋಗವುಂಡ್. ಒರ್ವೇಳೆ ದೇಶತ್ ರಾಜ ನಾಚೇಂಗಿಯೂ ಆಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಕೈ ಪಿಂಇ ಪಾದತ್‌ಲುಳ್ಳ ರೇಖೆ ಪ್ರಾರಂಭತ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತಿಂಜದ್ ಮಿಂಇಕ್ ಪೋನನಕೆ ಪೆರ್ತ ಮಾಜನನಕೆ ಉಂಡ್. ಪಿಂಇ ಕೈ ರೇಖೆರ ಮದ್ಯತ್ ಅಡ್ಡವಾಯಿತ್ ಇಂಇಗೋರ್ ರೇಖೆಯೂ, ಈ ನಲ್ಲ ರೇಖೆನ ತಡೆಮಾಡ್‌ನನಕೆ ಕಾಂಬ. ಇದ್ನುಂಡ್ ನಾನ್ ಅರ್‌ಂಜದ್ ಎಂತಂದ್ ಎಣ್ಣಾಚೇಂಗಿ, ಮಿರಇಕ್ ಇಂವ ರಾಜ ನಾಯಿತೊ, ಅಥವಾ ನಾಯಕನಾಯಿತೊ, ಆಪಂತ ಯೋಗ್ಯತೆ ಉಂಡೇಂಗಿಯೂ, ಅದ್ ಬರಿ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲಿಕೆತ್ತನೆ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲಂಜಿ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕಮ್ಮಿಯಾಯುಂಡ್, ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲತಾಪ. ಎಣ್ಣಾಚೇಂಗಿ ಇಂವ ಶತ್ರುವಳುಂಡ್, ಕೊಲೆ ಆಪಕೂಮದಿ. ಅಥವಾ ಇಂವನ ದೇಶತ್‌ಂಜಿ ದೌತಿ ಪೊರಮೆ ಓಡ್‌ಚ್‌ಡುವಕೂ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಉಳ್ಳನೆಕೆಕಾಂಬ. ನಾಕ್ ಗೊತ್ತ್ ಕಟ್ಟ್ವನ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ ಅರಿವಿಕೆರೆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನನೆ ಇಂಜ ವಿಷಯ ಇಂಜನೆಕೆ ಎಣ್ಣಾನಾಂಗ್ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಾಕ್ ಕ್ಷಮೆ ತರಂಡೂ"ಂದ್ ಬೋಡ್ಯಂಡತ್.

ರಾಜಂಗ್ ಪಂಡಿತಂಡ ತಕ್ಕ ಕೇಟಿತ್ ಬೇಜಾರ ಪತ್ತಚಿ. ಕೊಡಗಲ್ ಹಾಲೇರಿ ರಾಜವಂಶ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತ್ ಇಂಇೂ ಮೂಂದ್ ತಲೆಮಾರ್ ಕಯಿಂಜಿತಿಲ್ಲೆ. ಅಕ್ಕಲೇ ರಾಜ ವಂಶಕ್ ಕೇಡ್ಕಾಲ ಬಪ್ಪನೆಕೆ ಆಚಲ್ಲಾಂದ್ ಮನಸ್ಸಕ್ ಗಾಬರಿ ಆಚಿ. ಅಕ್ಕ ರಾಜ ಪಂಡಿತಂಡ ಕೂಡೆ "ಪಂಡಿತಯಿಂಗಳೆ ಇಕ್ಕ ನಂಗಡ ರಾಜ ವಂಶತ್ ನಾಶ ಬಪ್ಪನೆಕೆ ಆಪಕಾಚಿಲ್ಲಾ!? ಈ ಕೆಟ್ಟ ದೆಸೆಂಜಿ ಬಜಾವ್ ಆಪಕ್ ಬೋರೆ ಉಪಾಯ ಉಂಡಾ? ಅಥವಾ ಇಕ್ಕಲೆ ಈ ಕ್ಷಂಣಿನ ಕೊಲ್ಚ್ಚೆಟ್ಟತೇಂಗಿ ಆ ತೊಂದರೆ ನೀಂಗುವಕಿಲ್ಲೆಯಾ? ಅಕ್ಕ ನಂಗಡ ಬಟ್ಟೆಲುಳ್ಳ ಕಂಟಕ ನಿವಾರಣೆ ಆಕುವಲ್ಲಾ"ಂದ್ ರಾಜ ಪರಂದತ್.

ಅಕ್ಕ ನರಸೈಯ್ಯ ಪಂಡಿತ - "ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಿಂಗ ಅಚ್ಚೆಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪೋಡಿಪಡಂಡಿಯದ್ ಇಲ್ಲೆ. ಈ ಕ್ಷಂಣಿ ವಯಸ್ಸಕ್ ಬಂದಪಿಂಇ ಅವಂಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಕಟ್ಟ್ಚೇಂಗಿಯೂ, ಅದ್ ಪೆರ್ತ ಸಮಯ ಇಪ್ಪಲೆ. ಆನಗುಂಡ್ ನಿಂಗಕ್ಕಾಡ್, ನಿಂಗಡ ರಾಜ ಮಕ್ಕಕ್ಕಾಡ್. ಏದೋರೂ ಕೇಡ್ ಆಪಕಿಲ್ಲೆ. ಎನ್ನಂಗ್ಲೆಂದ್ ಎಣ್ಣೆಚೇಂಗಿ, ನಿಂಗಡ ಪೆರಿಯ ಮೋವ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜ ಕುಮಾರಂಡ ಜಾತ್‌ಗತ್, ಅವು ಶತ್ರುವಳಿಲ್ಲಾ ಅಡ್‌ಕಿತ್ ದೀರ್ಘಕಾಲ ವೈಭವತ್ ರಾಜ್ಯ ಆಳುವಾಂದ್ ಉಂಡ್. ಇಕ್ಕಾಕಣೆ ಅಯಿಂಗಡ ಜಾತ್‌ಗತ್ ಎಳ್ದನಾತ್ ಪೊಟ್ಟಾಯಿತಿಲ್ಲೆ. ಇದೂ ಸಹ ಪೊಟ್ಟಾಪುಲೆ. ಅಲ್ಲತೆ ಈ ಕ್ಷಂಣಿ ನಿಂಗಡ ವಂಶಕ್ ವಿರೋಧಿ ಆಪಂವನಾ? ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ನಾಪಂವನಾಂದ್ ಎಣ್ಣೆವಕ್ ಇಕ್ಕಲೆ ಸಾಧ್ಯಯಿಲ್ಲೆ. ಒರ್‌ವೇಳೆ ಸಹಾಯಕ ನಾಚೇಂಗಿ ನಿಂಗಡ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಕ್ ಇಂವನ್ನುಂಡ್ ಅನುಕೂಲ ಆಪಕೂಮದಿ. ಆನಗುಂಡ್ ಇಕ್ಕ ಇಂವನ ಕೊಲ್ಚ್ಚೆಡುವದ್ ನಲ್ಲದಾಗಾ"ಂದ್ ರಾಜಂಗ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ.

"ಅನ್ನನಾಚೇಂಗಿ ಇಕ್ಕ ಈ ಕ್ಷಂಣಿನ ಎಂತ ಮಾಡನಾ"ಂದ್ ರಾಜ ಪಂಡಿತನ ಕೇಟಿತ್.

“ಈ ಕ್ಷಣಿಗ್ ಇಕ್ಕ ಅವಂಡ ಭವಿಷ್ಯತ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಎಣ್ಣಾವದೊಂದೂ ಬೋಂಡ. ಅವನ ನಿಂಗಡ ಅರಮನೆಲೆ ಆಕಿಯಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ತರತರ ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾನ ವಿದ್ಯತನ ಪಡ್‌ಪ್‌ಚ್ಚಟ್ಟಿತ್ ಚಾಕಿ. ಮಿಂಗಳ್ ಅವಂಡ ಸ್ವಭಾವ ಎನ್ನನೆ ಆಪಾಂದ್ ಅರಾಂಜಂಡ್ ಆಂಗ್ ತಕ್ಕದಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ನಂಗಕ್ ಮಾಡ್ಯವಲೂ”ಂದ್ ರಾಜಂಗ್ ಪಂಡಿತ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ.

ರಾಜನೂ ಈ ಪಂಡಿತಂಡ ಸಲಹೆಕ್ ಒಪ್ಪಿಯಂಡ್, ಅಂದಾಂಜಿ ಉತ್ತನ ಅರಮನೆಲೆ ಆಕಿಯಂಡ್ ಚಾಕ್‌ಚಿ. ಕೆಲವೆ ಸಮಯತ್ ಉತ್ತ ಕುದರೆ ಸವಾರಿಲೂ, ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯತಲೂ, ಗಟ್ಟಿಗನಾಚಿ. ತೋಕ್‌ಂಜಿ ಗುರಿ ತಪ್ಪತೆ ಬೋಡಿಬಿಪ್ಪಾತೂ ತಾಂಡ ಚಮತ್ಕಾರತನ ಕಾಟ್‌ಚಿ. ರಾಜ ಇವಂಡ ಶೌರ್ಯ, ಪಿಂಗಳ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತನ ಕಂಡಿತ್ ಮೆಚ್ಚೆಚಿ. ಉತ್ತನೂ ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಪಿಂಗಳ ಗೌರವತ್ ನಡಪಂಜತ್. ಆಚಿಂಗಿ ಇಂವ ತಾಂಡ ಸಮಾನ ವಯಸ್ಸ್ ಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಆಹಂಕಾರತ್ ನಡಪಂಜಂವ. ದಾರನೊ ಕೂಟಾಕುವನ್ನೆಕೆ ಇಂಜಾಲೆ.

ಗ್ರಾಮತರ ಒರ್ ಗರೀಬಕ್‌ಂಣ್ಣನಾಯಿತಿಂಜವಂಗ್ ಅರಮನೆರ ವೈಭವತರ ಬದಕ್ ಮಂಡಕೆಡ್‌ತಿತ್, ಉದ್ವಟತನಕ್ ಎಡಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇನ್ನನೆ ಆಯೆಂಡ್ ಮುದ್ದರಾಜಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪಂಗೂ, ಈ ಉತ್ತಂಗೂ, ಎಕ್ಕಲೂ ಸೆರಿಬೂವಂಜಾಲೆ. ರಾಜಂಡ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ಶೂರನೂ, ಗಟ್ಟಿಗನೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ, ಆಯಿತಿಂಜಂವ. ಅಪ್ಪರಾಜ ಈ ಉತ್ತನ ತಾಂಡ ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡೆ ಒಬ್ಬೆಂದ್ ಪ್ರೀತಿಂಜ ಕಂಡಂಡ್ ಇಂಜಾಂಗ್, ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ, ಉತ್ತಂಡ ಮೇಲೆ ತಾಂಡ ಜಿಗುಪ್ಪೆನ ಕಾಟ್ಯವತೆ ಮುಂಡತಿಪ್ಪಕಾಚಿ.

ಉತ್ತಂಗ್ ವಯಸ್ಸ್ 25 ಆನದೂ, ಮುದ್ದುರಾಜ ತಾಂಡ ಮೋವ ನೀಲಮ್ಬಾಜಿನ ಇವಂಗ್ ಮಂಗಲ ಮಾಡಿತ್, ಲಿಂಗಾಯಿತನಾಯಿತ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಅರಮನೆಲೆ ಇಪ್ಪಕ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ನೀಲಮ್ಬಾಜಿನ ಮಂಗಲಾಪದೂ, ಮುದ್ದುರಾಜ ಉತ್ತನ ಬೆಪ್ಪನಾಡಲ್ ರಾಜಂಡ ಅಧೀನ ನಾಯಕನಾಯಿತ್,

ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಆಳಿಕೆರ ಅಧಿಕಾರತನ ಕೊಡ್ತಿತ್, ಅಲ್ಲಿಕ್ ಅಯಿಚತ್. ಅಂದ್ಂಜಿ ಇಂವನ ಅಲ್ಲಿಯತವು ಎಲ್ಲಾರೂ, “ಉತ್ತನಾಯಕ”ಂದ್ ಕಾಕುವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್ಚಿ. ಇಂವ ಅರಮೇರಿಲ್ ಒರ್ ಅರಮನೆನ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ತಾಂಡ ನಾಡ್ನ ಆಳ್ವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್ಚಿ.

ಈ ಉತ್ತ ನಾಯಕನಾಚೇಂಗಿಯೂ, ಈ ಅರಮೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳಂದಂವ. ಕೂಟ್ಕ್ ಗರೀಬ ನಾಯಿತಿಂಜಂವ, ತಂಗಡ ಕಣ್ಣಾರ ಮಿಂಇಲೆ ಎತ್ತಳ ಕಾತಂಡ್ ಮೇಪ್ಚೆಟ್ಟಂಡಿಂಜಂವ. ಇಂತಂವ ಈ ನಾಡ್ಲೆ ನಾಯಕನಾದ್ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್ ಜನಕ್ ಇವಂಡ ಅಧಿಕಾರತನ ಒತ್ತವಕ್ ಮನಸ್ಸಾಪಂಜ್ಲೆ. ನಂಗಡ ಕಣ್ಣಾರ ಮಿಂಇಲೆ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳಂದ, ಈ ಕಣ್ಣಂಗ್ ನಂಗ ಮಂಡೆ ಬಗ್ಗಚ್ಚೆಂಡುಮಲ್ಲಾಂಡ್, ಅಯಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಗೋಣಗುವಂಜತ್. ಅದತೂ ಈ ಬುಡುವಂಡ ಕುಟುಂಬಕಾರ. ನಂಗ ದೇಶ ತಕ್ಕಂಗ, ಈ ಎತ್ತಳ ಕಾತಂಡಿಂಜ ಉತ್ತಂಡ ಹೇಳಿಕೆಲ್ ಇಪ್ಪಾಂಡ್ ಎಣ್ಣಾಚೇಂಗಿ ಎಂತ?! ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ಅವು ಬಹಿರಂಗವಾಯಿತೆ ಇವಂಗ್ ವಿರೋಧಂಗಲಾಯಂಡ್, ತಂಗ ರಾಜಂಗ್ ಕೊಡ್ತಂಡಿಂಜ ಕಂದಾಯ ಕಾಣಿಕೆನ ಇವಂಗ್ ಕೊಡ್ಕತೆ ಎದ್ರ್ ನಿಪ್ಪಕಾಚಿ.

ಉತ್ತನಾಯಕ ಸ್ವಭಾವತಾಃ ಆಹಂಕಾರಿ ಆಯಿಂಜಂವ. ತಾಂಡ ನಾಡ್ಲೆ ಜನ ತಾಂಡ ಅಧಿಕಾರತನ ಒಕ್ಕತಿಂಜಾಂಗ್ ಅವಂಗ್ ಭಾರಿ ಚೆಡಿಪುಟ್ಟಿಚಿ. ಕೂಟ್ಕ್ ಈ ದೇಶತ್ ರಾಜಂಡ ಪ್ರೀತಿರ ಮೋವಡ ವಡಿಯ (ಮಯಿಮ) ಎಣ್ಣಾವ ಬಲ್ಯರಿಕೆ ಒರ್ಬರಿಲ್. ಎಕ್ಕ ತಾಂಡ ಅಧಿಕಾರತನ ಇಲ್ಲಿಯತವು ಒತ್ತವದಿಲ್ಲೆಂದ್ ಕಂಡ್ ಬಾತೊ, ಅಕ್ಕನ್ನೆ ಬಂದ ಚೆಡಿ ಪಿಂಇ ಅಧಿಕಾರ ತ್ತರ ಮದತ್, ಗರ್ವತ್, ತಾಂಡ ಎದ್ರ್ ನಿಂದಂತ ಸುಮಾರಾಳನ ಪುಡ್ಚಿತ್ ಸೆರೆಲ್ಟತ್. ಅದತ್ ಚೆನ್ನಂಗಾಳನ ಕೊಲ್ಚೆಟ್ಟತ್. ಇಚ್ಚಿಕೆ ಅಲ್ಲತೆ ಈ ಸಮಯತ್ ತಾಂಗ್ ವಿರೋಧ ಕಾಟ್ನ ಐಚ್ಚೆಟ್ಟಿರ, ಬಾಚೆಟ್ಟಿರ, ಕೊಡ್ನನಕೆ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಕಾರಡ ಬಲ್ಯ ಮನೆಕ್ ತಿತ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಚುಡ್ ಚೆಟ್ಟತ್ ಅಕ್ಕ ಇನ್ನೆನೆ ಚುಟ್ಟಪೋನಂತ ಕುಟುಂಬತ್ ದೇವಡ ದಯೆಲ್ ಎನ್ನೆಲ್ಲೊ ಚಾವತೆ ಉಳ್ಂಜ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬಂಗ ಆ ಕುಟುಂಭತ್ ನಂತರತ್

ಪೀಳಿಗೆರ ಮೂಲ ಪುರುಷಂಗಳಾಚೀಂದ್ ಎಣ್ಣಾವ್.

ಬಾಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆ ಚುಟ್ಟ್ವಪೋಯಿಂಜ ಸಮಯತ್ ಅಲ್ಲಿಯತ ಒರ್ ಮನೆಕರ್ತಿ ನಾಲಂಜಿ ತಿಂಗತ್ ಕೆಲಕರ್ತಿ ಆಯಿಂಜವ, ಚೆನ್ನಂಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಜಿತ್ ಚಾವತೆ ಬದ್ಕಾಚಿ. ಅವಕ್ ಪುಟ್ಟ್ವನ ಕಂಣಕುಂಇಯೆ ಇಕ್ಕತ್ತರ ಬಾಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆರ ಮೂಲ ಪುರುಷಾಂದ್ ಎಣ್ಣಾವ್. ಹೇಳಿಕೆರ ತಕ್ಕುಂಡ್. ಈಂಡ ನಡಂದ ಕತೆ ಇನ್ನನೆ ಉಂಡ್.

ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆಕಾರಡ ಕುಟುಂಬತ್ ಮನೆ, ಮೈತಾಡಿ ಗಾಮತ್ ಇಂಜತ್. ಇಕ್ಕಲೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಉಂಡ್. ಆಚೆಂಗಿ ಈ ಉತ್ತನಾಯಕಂಡ ಕಾಲತ್ ಚುಡ್ಚೆಟ್ಟಮನೆ ಇಕ್ಕತ ಕುಟುಂಬತ್ ಮನೆರ ನೈಯತ್ಯ ದಿಕ್ಕಲ್, ಚೆನ್ನಂಗೆ ಕೊಡಿಜಾಗತ್ ಇಂಜತ್. ಉತ್ತನಾಯಕ ಈ ಐಚೆಟ್ಟಿ ಮನೆಕಾರ ತಾಂಗ್ ವಿರೋಧಕಾರಳಾಯಿಜಾಂಗ್ ಇಯಂಗಳ ಪೂರ್ತಿ ನಾಶ ಮಾಡಂಡು ಎಣ್ಣಾವ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್, ಅಯಿಂಗಡ ಮನೆನ ಚುಡ್ಚೆಡುವಕ್ ಬೇನಿ ಕಾಲತ್ ಒರ್ ಕರ್ತಭಾವುರಂದ್, ತಾಂಡ ಜನಳ ಅಲ್ಲಿಕ್ ಅಯಿಪ. ಈ ಜನ ಅಂದ್ ಆ ಮನೆನ ಸುತ್ತಟ್ಟಿತ್ ಪೊರೆಮೆಂಜಿ ಕಟ್ಟೋಳೆಪಡಿರ ಚೆಲಕತನ ಆಂಡ ಕೊಡಿಯತ ಕೊಕ್ಕಕ್ ಕಣ್ಚಿತ್. ಆ ಮನೆ ಪೊರೆಕ್ ತಿತ್ತ ಕೊಡಪ. ಆ ಕಾಲತ್ ಸಾಧಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಯೂ, ಪಿಲ್ಲರ ಪೊರೆರ ಮನೆ ಆಯಿಂಜಾಂಗ್ ತಿತ್ತಬೆರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಂಜೂ, ಪಬ್ಬಿಯಂಡ್ ಭಾರೀ ಬಲ್ಂಜನೆ ಕತ್ತುವಕಾಚಿ. ಮನೆರೊಳ್ಲಿಂಜ ಜನಕ್ ಈಂಡ ಅರಿವಿಕೆ ಇರತೆ ಎಲ್ಲಾರೂ, ವರಿಯಂಡ್ ಉಂಡ್. ಎಕ್ಕ ಮನೆರತಿತ್ತರ ಚೂಡ್ ತಟ್ಟಾಚಿ. ಅಕ್ಕ ಮನೆರ ಆಣೂ, ಪೊಣ್ಣೂ, ಮಕ್ಕ ಮರಿಕೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರ ಆಯಂಡ್, ಪ್ರಾಣಬಯತ್ ಬೊತ್ತಿಯಂಡ್, ಭಾರಿ ಜೋರಾಯಿತ್ ಕೂತ್ ಪಡೆ ಸುರುಮಾಡ್ಚಿ.

ಮನೆರ ಪೊರೆಮೆ ಪೋಪಕಯ್ಯತನಕೆ ಪೊರೆಮೆಂಜಿ ಪಡೆಕ್ ಚಿಲಕ ಇಟ್ಟೆತಿಂಜಾಂಗ್ ಒಳ್ಲೆಂಜಯಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಆಚಿ. ಈ ಸಮಯತ್ ಆ ಮನೆಲ್ ಸುಮಾರ್ 18 ತೊಟ್ಟ್ ಕುಂಇಯೆ ಇಂಜತ್ಂದ್ ಚರಿತ್ರೆಯುಂಡ್.

ತಿತ್ತ್ ಕತ್ತಿಯಂಡ್ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಬಂದನೆಕೆ, ಮನೆರ ಆಣಾಳೂ, ಪೊಣ್ಣಾಳೂ, ಏದೂ ನಂಗಂತೂ ಬಜಾವ್ ಆಪಾಲೆ, ಎನ್ನೆಂಗಿ ಮಾಡಿತ್ ಈ ಮಕ್ಕಳಾ ಚೇಂಗಿಯೂ, ಬದ್ಕಂಡು, ಇದ್‌ಂಗ್ ಎನ್ನೆ ಮಾಡುವಾಂದ್, ಗೋಳಾ ಡ್ಯಂಡಿಂಜತ್. ಅಕ್ಕ ಒರ್ ಕೋಂಬರೆಲ್ ಇಂಜ ದಂಡ್ ಪೊಣ್ಣಾಳುವ, ತಿತ್ತರ ಬೊಳಿಲ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ದೂರತ್ ಕಂಡಂಡಿಂಜ ದಂಡ್ ಕೆಲಸಕರ್ತಿಯಳ ಎನ್ನೆನ್ನೆಲ್ಲೊ ಕೈಸನ್ನೆ ಮಾಡಿತ್ ಕಾಕಿತ್, ಅಯಿಂಗ ಕ್‌ಡ್‌ಕೆರ ಪಕ್ಕ ಬಪ್ಪದೂ, ತೊಟ್ಟಲ್ ತಿತ್ತರ ಶಾಕಕ್ ಎಚ್ಚರ ಆಯಂಡ್ ಮೊರಟಂಡಿಂಜ ದಂಡ್ ಮಕ್ಕಳ ಅಕ್ಕತ ಪೊಗೆಕಣ್ಣಾರ ಮಾದರಿ ಇಂಜ, ಚೆರಿಯ ಕ್‌ಡಿಕೆರೊಳಿಯ ಪೊರಮೆ ಅಯಿಂಗಡ ಕಡೆಕ್ ಚಾಡಿತ್, ಕೈ ಸನ್ನೆಲ್ ಎಂತಾನೆಲ್ಲೊ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಆ ದಂಡ್ ಕೆಲಸಕರ್ತಿಯ ಆ ಚೆರಿಯ ದಂಡ್ ಕುಂಇಯಳ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಂಜಿ ಪೊರಟ್‌ಪೋಚಿ. ಇದಾನ ಚೆನ್ನಂಗೇ ನೇರತ್ ಮನೆ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಂಜಿತ್ ಒಳ್‌ಲಿಂಜವೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಜಿತ್ ಬೂದಿ ಆಚಿ.

ಆ ಕುಂಇಯಳ ಎಡ್‌ತಪೋನ ಕೆಲಸ ಕರ್ತಿಯ ಇರ್‌ಕರಾಲೆ ದಾರ್‌ಕೂ ಗೊತ್ತಾಕತನೆಕೆ, ಕಡಂಗ ಮುರೂರ್ ಗ್ರಾಮತಿಂಜ ಬಲ್ಲಚಂಡ ಮನೆಕ್ ಕೊಡಂಪೋಚಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅಯಿಂಗಕ್ ಉತ್ತನಾಯಕ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆನ ಚುಡ್‌ಚೆಟ್ಟಿ ದಾರುಣ ಕತೆನೆಲ್ಲಾ. ಎಣ್ಣೆತ್ ಆ ದಂಡ್ ಮಕ್ಕಳೊ ಅಯಿಂಗಕ್ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಬಲ್ಲಚಂಡ ಮನೆಕಾರ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆಕಾರಕ್ ಆನಂತ ದುರಂತ ತನ ಅರ್‌ಂಜಿತ್, ದುಃಖ ಪಟ್ಟಂಡ್ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಚಾಕಿತ್ ಒಬ್ಬಂಗ್ ಅಪ್ಪ ಯ್ಯಾಂದೂ, ಇಂಇಲೊಬ್ಬಂಗ್ ಪೂವಣ್ಣಾಂದೂ, ಪೆದ ಇಟ್ಟತ್. ಈ ದಂಡ್ ಮಕ್ಕ ತಂಗ ಬಲ್ಯವು ಆನಪಿಂಇ ತಂಗಡ ಪಳಿಯ ಆಸ್ತಿನೆಲ್ಲಾ, ತಿರಿತ್ ಪಡ್‌ಂದಿತ್, ಅಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂದತ್. ಇದಲ್ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಮಿಂಇಕ್ ರಾಜಂಡ ದಿವಾನನಾಚಿ.

ಬಲ್ಲಚಂಡ ಮನೆಕಾರ ಅನಾಥಂಗಳಾಯಿಂಜ ಈ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮಕ್ಕಳ ಚಾಕಿತ್ ಆ ಮನೆತನತ್‌ನ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡ್‌ನಾಂಗ್ ಇಂದೇಕೂ, ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮನೆಕಾರ ಬಲ್ಲಚಂಡ ಮನೆಕಾರಳ ತಂಗಡ ಮೂಲಪುರುಷಂಗಳ ಚಾಕಿತ್ ನಂಗಡ ಮನೆತನತ್‌ನ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡ್‌ನ ಪೆರಿಯ ಮನೆತನತ್‌ರವೂಂದ್ ಅರ್‌ಂಜಂಡ್ ಆ ಕುಟುಂಬ ಕಾರಡಕೂಡೆ ಒರೆ ಕುಟುಂಬಕಾರಡ ಪೋಲೆ

ನಡೆದಂತೆ. ಈ ಕಾರಣತ್ ಐಚಿಟ್ಟಿ ಪಿಂಞ ಬಲ್ಲಚಂಡ ಕುಟುಂಬ ಕಾರರೊಳ್ ಪರಸ್ಪರ ಮಂಗಲತ್ ಸಮೃಂದ ಇಲ್ಲೆ. ಇಂತಹ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವನೆ ಸುಮಾರ್ 160 ಕಾಲತ್ಂಜೆ ಬೊಳಂದ್ ಬಂದದ್. ಇಕ್ಕ ಉಳ್ಳ ಐಚಿಟ್ಟಿರ ಮನೆಕಾರಡಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಿಂಞ ಪೂವಣ್ಣ ಇಯಂಗಡ 4ನೇ ತಲೆ ಮಾರ್ಂಜಿ 6-7ನೇ ತಲೆ ಮಾರ್ಕೆತ್ತನೆ ಉಳ್ಳ ಸಂತಾನಕಾರ ಉಂಡ್ಂದ್ ಚರಿತ್ರಂಜಿ ಗೊತ್ತ್ಕಟ್ಟುವ.

ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಅವಂಡ ನಾಡಲ್ ಅನೇಕ ವಿರೋಧಿಯ ಇಂಜತ್ಂದೂ, ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒರ್ ತರತ್ ಹಿಂಸೆಕೂ, ಕಷ್ಟಕೂ, ಒಳ್ ಪಡ್ತ್ಚೆಡ್ವಂಜತ್ಂದೂ, ಈಂಗ ಮಿಂಞಲೆ ಅರ್ಂಜಿ ವಿಷಯ. ಇವಂಡ ಈ ಕಠಿಣ ವರ್ತನೆಂಜಿ ಅವಂಡ ವಿರೋಧಿಯ ಕಮ್ಮಿ ಆಪಾಗಿಂಞೂ, ಜಾಸ್ತಿ ಆಚಿ. ಇವಂಡ ಉಪದ್ರ ತಡ್ಪ ಕೈಯತೆ ಬುಡುವಂಡ ಮನೆಕಾರ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಗ್ ದೂರ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ರಾಜ ಈ ಉತ್ತನಾಯಕ ಜನಳ ನಾನಾ ರೀತಿಲ್ ಗೋಳ್ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡುಳ್ಳಾನ ತಾಂಡ ಗೂಡಾಚಾರಳ ಗುಂಡ್ ಅರ್ಂಜಿತ್, ಜನಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡ್ವಕಾಗಾಂದೂ, ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸತ್ ಕಾಂಗಡೂಂದೂ, ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಅರಿವಿಕೆ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಇದ್ನುಂಡ್ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಆಚಿ. ಎನ್ನನಾಚೆಂಗಿಯೂ, ಮಾಡಿತ್ ಇವನ ರಾಜ ಪಧವಿಂಜಿ ಉಳ್ಪುವಕ್ ಪೇಚಾಡ್ಚಿ.

ಈಂಗ್ ಮದ್ಯ ತಾನ್ ದೇವಡದಯೆನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತ್, ಉತ್ತನಾಯಕ ಬೈತೂರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಕೆ ಭಂಡಾರ ಒಪ್ಪಚಿಟ್ಟೆತ್. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಡ ನಡಿಯತ್ ಕಲ್ಲಕಂಬ್ಲೂ, ಕಲ್ಲರಪಾಳೆಲೂ, ಒರ್ ಮುಖಮಂಟಪತ್ ಕೆಟ್ಟಿಂಜದ್, ಈ ಮಂಟಪ ಸುಮಾರ್ 1918ನೇ ಇಸವಿಕೆತ್ತನೆ ಇಂಜದ್, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಞೋರ್ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಟ್ಟುವ ಸಮಯತ್ ಇದ್ನ ಬೂಕಿರ್ತಂದೂ ಎಣ್ಣೆವ. ಉತ್ತನಾಯಕ ಬಯತೂರ್ಂಜಿ ಬಪ್ಪಕಾಪಕ ಅಲ್ಲಿಂಜ ಕೆಲವು ಮೂರ್ತಿ ದೇವಳ, ಎಡ್ತ ಬಂದಿತ್ ತಾಂಡ ಮನೆರ ಮಿಂಞತಿಂಜ ಭಾಗತ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡ್ನಾಂಗ್

ನಡೆದಂತೆ. ಈ ಕಾರಣತ್ ಐಚಿಟ್ಟಿ ಪಿಂಇ ಬಲ್ಲಚಂಡ ಕುಟುಂಬ ಕಾರರೊಳ್ ಪರಸ್ವರ ಮಂಗಲತ್ ಸಮ್ಂದ ಇಲ್ಲೆ. ಇಂತಹ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವನೆ ಸುಮಾರ್ 160 ಕಾಲತ್ಂಜೆ ಬೊಳಂದ್ ಬಂದದ್. ಇಕ್ಕ ಉಳ್ಳ ಐಚಿಟ್ಟಿರ ಮನೆಕಾರಡಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಿಂಇ ಪೂವಣ್ಣ ಇಯಂಗಡ 4ನೇ ತಲೆ ಮಾರ್ಂಜಿ 6-7ನೇ ತಲೆ ಮಾರ್ಕೆತ್ತನೆ ಉಳ್ಳ ಸಂತಾನಕಾರ ಉಂಡ್ಂದ್ ಚರಿತ್ರಂಜಿ ಗೊತ್ತ್ಕಟ್ಟುವ.

ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಅವಂಡ ನಾಡಲ್ ಅನೇಕ ವಿರೋಧಿಯ ಇಂಜತ್ಂದೂ, ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒರ್ ತರತ್ ಹಿಂಸೆಕೂ, ಕಷ್ಟಕೂ, ಒಳ್ ಪಡ್ತಾಚ್ಡ್ವಂಜತ್ಂದೂ, ಈಂಗ ಮಿಂಇಲೆ ಅರ್ಂಜಿ ವಿಷಯ. ಇವಂಡ ಈ ಕಠಿಣ ವರ್ತನೆಂಜಿ ಅವಂಡ ವಿರೋಧಿಯ ಕಮ್ಮಿ ಆಪಾಗಿಂಇೂ, ಜಾಸ್ತಿ ಆಚಿ. ಇವಂಡ ಉಪದ್ರ ತಡ್ಪ ಕೈಯತೆ ಬುಡುವಂಡ ಮನೆಕಾರ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಗ್ ದೂರ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ರಾಜ ಈ ಉತ್ತನಾಯಕ ಜನಳ ನಾನಾ ರೀತಿಲ್ ಗೋಳ್ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡುಳ್ಳಾನ ತಾಂಡ ಗೂಡಾಚಾರಳ ಗುಂಡ್ ಅರ್ಂಜಿತ್, ಜನಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡ್ವಕಾಗಾಂದೂ, ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸತ್ ಕಾಂಗಡೂಂದೂ, ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಅರಿವಿಕೆ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಇದ್ನುಂಡ್ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಆಚಿ. ಎನ್ನನಾಚೇಂಗಿಯೂ, ಮಾಡಿತ್ ಇಂವನ ರಾಜ ಪಧವಿಂಜಿ ಉಳ್ಪುವಕ್ ಪೇಚಾಡ್ಚಿ.

ಈಂಗ್ ಮದ್ಯ ತಾನ್ ದೇವಡದಯೆನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತ್, ಉತ್ತನಾಯಕ ಬೈತೂರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಕೆ ಭಂಡಾರ ಒಪ್ಪಚಿಟ್ಟ್. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಡ ನಡಿಯತ್ ಕಲ್ಲಕಂಬ್ಲೂ, ಕಲ್ಲರಪಾಳೆಲೂ, ಒರ್ ಮುಖಮಂಟಪತ್ ಕೆಟ್ಟಿಂಜದ್, ಈ ಮಂಟಪ ಸುಮಾರ್ 1918ನೇ ಇಸವಿಕೆತ್ತನೆ ಇಂಜದ್, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಇಲೋರ್ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಟ್ಟುವ ಸಮಯತ್ ಇದ್ನು ಬೂಕಿರ್ತಂದೂ ಎಣ್ಣೆವ. ಉತ್ತನಾಯಕ ಬಯತೂರ್ಂಜಿ ಬಪ್ಪಕಾಪಕ ಅಲ್ಲಿಂಜ ಕೆಲವು ಮೂರ್ತಿ ದೇವಳ, ಎಡ್ತ ಬಂದಿತ್ ತಾಂಡ ಮನೆರ ಮಿಂಇತಿಂಜ ಭಾಗತ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡ್ನಾಂಗ್

ಇಕ್ಕಲೂ ಸಹ ಅವಂಡ ಇಕ್ಕತ ಕುಟುಂಬ ಕಾರಾಂಡ್ ಎಣ್ಣಾವ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರ ವಾರಾಂಡಕೊಮ್ಮ ಎಡೆ ಬೆಪ್ಪದುಂಡ್. ಬೈತೂರ್ಲ್ ಕಲ್ಲಕಂಬತ್ ಕೆಟ್ಟನಂತದೆ ಒರ್ ಮಂಟಪತನ ಅರಮೇರಿನಾಡ್ ದೇವಸ್ಥಾನತರ್ ಮಿಂಞ ಭಾಗತ್ ಕೆತ್ತಿ ಬೆಚ್ಚದ್ ಇಕ್ಕಲೂ ಅನ್ನನೆ ಉಂಡ್.

ಈ ಮಂಟಪ ಕೆಟ್ಟವಕ ಕೆತ್ತಚ್ಚಟ್ಟಂತ ಆಕೃತಿ ಉಳ್ಳಂತ ಒರ್ ಕಲ್ಲಕಂಬ ಜಾಸ್ತಿ ಆನದ್ ನಾಯಕಂಡ ಮನರ ಮಿಂಞತ್ ಉಳ್ಳ ಕೆರೆರ ಏರಿರ ಕ್ಕೇದತರ್ ಬೇಲ್ಲ್ ಉಂಡ್. ಅಲ್ಲತೆ ಇಂವ ಅರಮೇರಿ ಹರಿಜನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಒರ್ ಕತ್ತಿ ಪಿಂಞ ಪೊನ್ನರ ಪೂವನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಯಿತ್, ಕೊಡ್ತಿತಂದ್ ಚರಿತ್ರಂಜಿ ಅರಿವ.

ಈ ಉತ್ತನಾಯಕ ತಾಂಡನಾಡ್ ಜನಡ ಪಿಂಞ ದೇಶತರ್ ರಾಜಂಡ ವಿಶ್ವಾಸತನ ಪಡೆವಕಯ್ಯತೆ ವೈಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಅನ್ನನೆ ಇಂಜತ್. ಈ ಸಮಯತ್ ಅಂದ್ ಮಲೆಯಾಳ ರಾಜ್ಯತರ್ ಕೋಟಂಗಡಿ ವೀರವರ್ಮ ರಾಜಂಡ ಸ್ನೇಹತನ ಪಡ್ಂದಂಡ್ ಈ ದೇಶತರ್ ರಾಜನಾನ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ರಾಜ್ಯತನ ಗೆದ್ದವಕ್ ಅವಂಗ್ ಇಂಬು ಕೊಡ್ತದಲ್ಲತೆ, ತಾನ್ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೀಂದ್ ಎಣ್ಣಾನಾಂಗ್ ಆ ವೀರ ವರ್ಮ ರಾಜ ಉತ್ತನಾಯಕಂಡ ಭರವಸೆರ ಪೋಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯತನ ಕೈಲಾಕಿಯೋಕ್ ಸಮಯ ಕಾತಂಡಿಂಜತ್.

ಅಂತ ಒರ್ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಬಾತ್. ಮೈಸೂರ್ ರಾಜ ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಯ ಒಡೆಯರ್ ಕೊಡಗನ ವಶಪಡ್ತಿಯೋಕ್ ಬಾತ್. ಮೈಸೂರ್ ಪಡೆ ಬಾಳಲೆ ಬಟ್ಟಿಕಾಲೆ ಬಂದದ್ ಪಾಲ್ಪರರಲ್ಲಿ ನಡ್ಂದ ಯುದ್ಧತ್ ಚೋತತ್. ಈ ಸಂದರ್ಭತನ ಉಪಯೋಗ ಪಡ್ತನ, ಉತ್ತನಾಯಕ ಕೇರಳತನ ಕೋಟಂಗಡಿರಾಜಂಡ ಪಕ್ಕ ಪೋಯಿತ್ “ಇಕ್ಕ ನಂಗಡರಾಜ ಮೈಸೂರ್ ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಪಡೆಕಾರಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪಡೆ ಪೊಪ್ಪಕ್ ಪೋನಾನಗುಂಡ್, ಇಕ್ಕನ್ನೆ ಸೈನ್ಯ ಎಡ್ತಂಡ್ ಬಾತೇಂಗಿ ನಂಗಡ ದೇಶತನ ಸುಲಭತ್ ಪುಡ್ ಚೋಲೂ”ಂದ್, ಪಿತೂರಿ ಮಾಡ್ಚಿ. ಅಕ್ಕಣೆ

ಕೊಡಗರರಾಜ ಅತ್ತಟಿ ಮೈಸೂರ್‌ಕಾರಳ ಅಡ್‌ಕಿತ್ ಇತ್ತಟಿ ಕೇರಳ ತ್ತರ ಕೋಟಂಗಡಿ ವೀರವರ್ಮನೊ ಲಡಾಯ ಮಾಡಿತ್ ಕೋಂದತ್. ಇಂಞ ನಾಕ್ ಉಳಿಗಾಲ ಇಲ್ಲೇಂದ್ ಅರ್‌ಂಜ ಉತ್ತುನಾಯಕ, ಕಾಡಲೆ ಒಳ್ ಚಂಡ್ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಅಚ್ಚುನಾಯ ಕಂಡಲ್ಲಿಕ್ ಓಡಿಪೋಚಿ.

ಇದ್‌ನರ್‌ಂಜ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪರಾಜ ಉತ್ತನಾಯಕನ ಪುಡ್‌ಚಿ ಬಪ್ಪಕ್, ತಾಂಡ ಸೈನಿಕಂಗಳ ಅಯಿಕ್ಕಣೆ, ಅವ ಕೊಡಗ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬೈ ತೂರ್‌ಕ್ ಓಡಿಪೋಚಿ. ಉತ್ತನಾಯಕ ಪಿಂಞ ಇವಂಡ ಕೂಡೆ ಪೋಯಿತಿಂಜ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರತ್‌ರ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಜನ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿತ್‌ಂದ್ ಅರಿವ. ಬಾಕಿ ಉಳ್‌ಂಜವು ಎಚ್ಚಕೊ ಕಾಲತ್‌ರ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಂದಿತ್ ತಂಗಡ ಪೂರ್ವಿಕಂಗಡ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಆಸ್ತಿನ ಪಡ್‌ಂದಂಡ್ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಚಿ. ಇಯಂಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತನಾಯಕಂಡ ಸಂತಾನ ಕಾರಳಾನನಗುಂಡ್ ಇಯಂಗಡ ಮನೆಕ್ ನಾಯಕಂಡ ಮನೇಂದ್ ಪೆದ ಆಚಿ. ಇಕ್ಕಲೂ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್‌ರ ಅರಮೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರ ಉಂಡ್.

ಉತ್ತನಾಯಕ ಐಚಿಟ್ಟಿರ ಪಿಂಞ ಬಾಚಿಟ್ಟಿರ ಮನೆನ ಚುಡ್‌ಚ್‌ಟ್‌ದ್, ಬಲ್ಲಚಂಡ ಮನೆಕಾರ ಐಚಿಟ್ಟಿರ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಾಕ್‌ನದ್, ಈ ದಂಡೂ ಕುಟುಂಬಕಾರಳೂ, ಒರೇ ಕುಟುಂಬತ್‌ರನ್ನೆಕೆ ಆತ್ಮೀಯಳಾಯಿತ್ ಉಳ್ಳದ್, ಇದೆಲ್ಲ ಇಂದೇಕೂ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಬಂದಂತ ಕತೆ ಪ್ರಕಾರ ಉಂಡೇಂಗಿಯೂ ಸಹ ಉತ್ತನಾಯಕ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್‌ಲ್ ಇಂಜಂಡ್ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಗ್ ವಿರೋಧಿ ಆಯಿತಿಂಜಂವಾಂದ್, ತದನಂತರತ್‌ರ ಪಟ್ಟಿಕ್ ಬಂದಂತ ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜ ಎಳ್‌ದ್ ಚ್ಚಿಂಟಂತ, “ರಾಜೇಂದ್ರನಾಮೆ”ಲ್ ಉಳ್ಳದ್‌ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ.

ನಾಯಕಂಡ ಮನೆರ ಎಡತೆಭಾಗತ್, ಪಳಿಯ ಕಳತ್‌ಲುಳ್ಳ, ತುದಿಲ್ ಚೆರಿಯ ಕಲ್ಲರ ಆನೆನ ಕೆತ್ತಿತ್ತುಳ್ಳ ಒರ್ ಎತ್ತರತ್ತರ ಕಲ್ಲರ ಬೋಟಿ, ಇಂದೇಕೂ ಅನ್ನನೆ ನಿಂದಿತ್ತುಂಡ್. ಕೊಡಗ್‌ರ ಮುದ್ದರಾಜಂಡ ಮೋವಳೂ, ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಸಹೋದರಿಯೂ, ಆಯಿತಿಂಜಂತ ರಾಜಕುಮಾರಿ

ನೀಲಮ್ಬಾಜಿನ ಈ ಉತ್ತನಾಯಕಂಗ್ ಮಂಗ್ಲ ಮಾಡ್‌ನಂತ ವಿಷಯ ಈಂಗ್ ಮಿಂಇಲೆ ಅರ್‌ಂಜ ವಿಷಯ. ಈ ಸಮಯತ್ ಉತ್ತನಾಯಕ ಲಿಂಗಾಯಿತನಾಯಿತ್ ಇಂಜಂವ. ನೀಲಮ್ಬಾಜಿರ ಪೆದತ್ ಇಂದೇಕೂ, ಮನೆರ ಮಿಂಇತುಳ್ಳ ಅಂಬಲತ್, ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರನೊಬ್ಬ ಕುಳ್‌ಚಿತ್ ಕಯಿಂಜ ಬಯಿಟ್‌ಂಜೆ ಬಾಳೆಪಣ್ಣೆ, ಪೊರಿಯಕ್ಕಿ, ನೆಲ್ಲಂಜಿ ಮಾಡ್‌ನ ಪೊರಿ, ಕೂಳಿಪೊರಿ, ತೆಂಗಿನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಎಡೆ ಇಡಂಡು. ಅನ್ನನೆ ಎಡೆ ಇಡ್‌ವಂವ ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ಸುತ್ತಿತಿರಂಡು. ಸುಮಾರ್ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ, ಲಿಂಗಾಯಿತಂಗಳೆ ಬಂದಿತ್ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿತ್ ಎಡೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಂಜದ್, ಕ್ರಮೇಣ ಊರ್‌ಲ್ ಲಿಂಗಾಯಿತಂಗಳೆ ಕಟ್ಟಿಂಜಾಂಗ್, ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರನೆ ಆದಿವಸತ್ ಲಿಂಗಾಯಿತಂಗಳೆ ಪದ್ಧತಿಲೆ ಎಡೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿನ ನಡ್‌ತಿಯಂಡ್ ಬಾಶ್‌ಂದ್ ಮನೆರ ಪೆರಿಯಯಿಂಗಡ ತಕ್ಕಲ್ ಎಣ್ಣೆವ. ಈ ನೀಲಮ್ಬಾಜಿ, ಉತ್ತನಾಯಕ ಕೇರಳತ್ ವೀರವರ್ಮ ರಾಜಂಡ ಜೊತೆ ಕೂಡುವಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂದ್, ಅಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಣೆ ಉತ್ತನಾಯಕ ಲಿಂಗಾಯಿತನಾಯಿತ ಇಂಜಿತಿಕ್ಕೊಂದ್ ಉತ್ತನಾಯಕಂಡ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಅರ್‌ಂಜಿ ಬಪ್ಪಂತ ವಿಷಯ.

ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ

ಹಾಲೇರಿ ರಾಜವಂಶಕಾರಡ 3ನೇ ರಾಜನಾನ ಮುದ್ದರಾಜ ಕೊಡ್‌ಗ್‌ನ ಆಳ್ವಂಡಿಪ್ಪಕ ಕ್‌ಗ್‌ಟ್ವನಾಡ್‌ರ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ನ ಕಟ್ಟಿಮನೆ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕಂಡ ಮೋಂವ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ, ಪಿಂಇ ಬೆಪ್ಪನಾಡ್‌ರ ಅರಮೇರಿಲ್ ಉತ್ತನಾಯಕ, ಆಳಿಕೆ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜಂತ ಸಮಯತೇ, ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ಲ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ಎಣ್ಣಾವವು ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜತ್.

ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕಂಡ ಊರ್ ಕಿರುಂಡಾಡ್ ಗ್ರಾಮ ಇಂವ ತಾಂಡ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತ್‌ಲ್ ದುಬಾರಿಲ್ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಭಗವತಿ ದೇವಿರ ಉತ್ತವ ಬಿಂಬತ್‌ನ ಬಲ್‌ಚಂಡ್ ತಾಂಡ ಗ್ರಾಮಕ್ ಕೊಂಡಪೋಪ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಯಿತ್ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕಾರಕೂ, ಕಿರುಂದಾಡ್ ಗ್ರಾಮ ಕಾರಕೂ, ಆ ಸಮಯತ್ ಅಕ್ಕಕ್ಕ ಜಗಳ ಬಕ್ಕಣ ನಡಪದಿಂಜತ್. ಅಕ್ಕ ಕೊಣಂಜಗೇರಿಲ್ ಕೋಚಮಂಡ ಮನೆಕಾರ ಉಂಡ್. ಈ ಸಮಯತ್ ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕ ಇಕ್ಕತ ಕೈಕಾಡ್ ಗ್ರಾಮತ್ ಒರ್ ಬಲ್ಯ ಮನೆನ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಸಂಸಾರ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ವಾಸ ಇಂಜಂವ. ಕಡಿಯತ್ತ ನಾಡ್‌ಕ್ ಅಡ್‌ಂಗ್‌ನ ಪ್ರದೇಶತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಆಳಿಕೆ ಮಾಡ್ಯಂಡಿಂಜಂವ.

ಕೊಡ್‌ಗ್‌ರ ಮುದ್ದರಾಜಂಡ ಕಾಲತ್, ತಂಗ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟುವ ಕಂದಾಯತ್‌ರ ಕಾಲ್‌ಭಾಗತ್‌ನ ರಾಜಂಡ ಬಂಡಾರಕ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪನ್ನೆಕೆ ಒಪ್ಪಚಾರ ಇಂಜದ್, ರಾಜಂಡ ಕಾಲಕಯಿಂಜತ್, ಅವಂಡ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ಪಟ್ಟಕ್ ಬಂದ ಪಿಂಇ ಇದ್‌ನ, ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕನೂ, ಕೊಡ್‌ನನಕೆ ಅಂಜಿಗೇರಿ ನಾಡ್‌ರ, ಅಚ್ಚುನಾಯಕ, ಪಿಂಇ ಬೆಪ್ಪನಾಡ್‌ರ ಉತ್ತ ನಾಯಕನೂ ಸಹ ಕಾಲ್‌ಭಾಗ ಕಂದಾಯ ಪಣತ್‌ನ ರಾಜಂಡ ಬಂಡಾರಕ್

ಅಯಿಕತೆ ಕೂಡ್ಚಿ.

ಈ ವಿಷಯ ಅರ್ಂಜಿತ್ ಕೊಡಗ್ ರಾಜಂಗ್ ಅಸಾಮಾಧಾನ ಆಚಿ. ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾಂಡ ಪುಡ್ತಕ್ ಕೊಂಡಬರಂಡು, ಇಲ್ಲೆ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಡ್ಚಿತ್, ಸೆರೆಲ್ಡುವಂಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್ಚಿ. ಈಂಡ ಕಾಲನೇರ ಸುಮಾರ್ 1718ನೇ ಇಸವೀಂದ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಅಕ್ಕನಾಲ್ನಾಡ್ ರ ನಾಲಡಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಎಣ್ಣಾನವು ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯಕಾರ (ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ) ಆಯಿಂಜಂವ. ರಾಜ ಇಂವನ ಕಾಕಿತ್ “ಕಡಿಯತ್ ನಾಡ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ, ಕ್ಗಟ್ವನಾಡ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ, ಪಿಂಇ ಬೆಪ್ಪನಾಡ್ ಉತ್ತನಾಯಕನೂ ಸಹ ಕೂಡ್ನನಕೆ, ಪಳಿಯ ಒಪ್ಪಚಾರತ್ ಪೋಲೆ ಕಪ್ಪ-ಕಾಣಿಕೆ ತರತೆ ಸತಾಯಿಚ್ಚೆಟ್ಟಂಡ್ ಉಂಡ್. ಆನಗುಂಡ್ ಅಯಿಂಗಡ ನಾಡ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಗಡ ವಶಕ್ ಪುಡ್ಚವಂಡು. ಇದ್ಂಗೆ ಎನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡನಾ”ಂದ್ ಕೇಟತ್.

ಅಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಾರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಿಂಗಡ ಅಪ್ಪಣೆ ಉಂಡೇಂಗಿ ನಾನೆ ಖುದ್ದ ಪೋಯಿತ್ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಡ್ಕಿತ್ ಬಪ್ಪಿ”ಂದ್ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ರಾಜ ಒತ್ತತ್. ಈಂಗ್ ಮಿಂಇಲೆ ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ, ಗ್ರಾಮತ್ ಭಗವತಿ ದೇವಿರ ಉತ್ಸವ ಬಿಂಬತ್ನ...ಬಲತ್ಕಾರತ್ ತಾಂಡ ಗ್ರಾಮಕ್ ಕೊಂಡ ಬಂದ ವಿಷಯ, ಪಿಂಇ ಇದ್ಂಗೆಯಿತ್ ದಂಡ್ ಗ್ರಾಮಕಾರಳೂ, ಅಕ್ಕಕ್ಕ ಜಗಳ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಉಳ್ಳದ್, ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕನ ಆ ಕೊಣಂಜೇರಿ ಗ್ರಾಮಕಾರಕ್ ಆಕತದ್, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯತ್ನ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಮಿಂಇಲೆ ಅರ್ಂಜಂಡಿಂಜತ್. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಆದ್ಯವಾಯಿತ್ ತಾಂಡ ಪಡೆಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಕೊಣಂಜಗೇರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿಂಜ ಕೋಚಮಂಡ ಮನೆಲ್ ಒಳ್ಂಜತ್. ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ಪೋಲುವಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಎದ್ದಿತ್ ತಾಂಡ ಪಡೆಯಾಳಿಯಡ ಕೂಡೆ ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ಇಂಜ ಜಾಗಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅವಂಡ ಮನೆನ ಮುತ್ಚಿ.

ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕ ವೀರರಾಜ ತಾಂಗ್ ಕೇಡ್‌ಮಾಡೂಂದ್ ನೆನಸಿಯಂಡ್ ಎಚ್ಚರಕಾಯಿತ್ ಮಿಂಞಲೆ ತಾಂಡ ಮನೆರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಭಾರಿ ಭದ್ರತೆರ ವ್ಯವಸ್ಥೆನೊ ಮಾಡಿತುಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿಯೂ ಸಹ ಇವಂಡ ಮನೆ ಪಾರಕಾರಡ ಉದಾಸೀನತನ ಗುಂಡ್, ಶತ್ರು ಪಡೆಕಾರ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆರೊಳ್‌ಕ್ ನುಗ್ಗಿತ್ ಅಲ್ಲಿಂಜ ಪಾರಕಾರಳೆಲ್ಲಾ ಕಂಬಕ್ ಕೆಟ್ಬಚಿ. ಅಕ್ಕ ಸುರುವಾನ ಕೂತ್ ಪಡೆರ ಸಮಯತ್ ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ ತಾಂಡ ಒಡಿಕತ್ತಿನ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಮನೆರ ನಡುಭಾಗಕ್ ಬಂದಿತ್ ಅಲ್ಲಿಂಜಂತ ತಾಂಡ ಕಡೆಕಾರಂಗಳಾನ ಬೆಂದ್‌ಕ, ಸಹೋದರಂಗ, ಪಿಂಞ ಉಳಿಕೆ ಇಂಜಂತ ಪಡೆಯೊಳಿಯಾಡಕೂಡೆ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಈ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕೂಡೆ ಪರ್ತುರತತ್‌ನತ್ ಪೋರಾಡ್‌ಚೇಂಗಿಯೂ ನಾಯಕಂಡ ಕಡೆಕಾರ ಚೋತದಲ್ಲತೆ, ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕಡೆಕಾರ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕ, ಪಿಂಞ ಅವಂಡ ಬೆಂದು ಚಂಜದಿಯಡ ಕೂಡ ಇವಂಡ ಸಹೋದರಂಗಳೊ, ಸಹ ಕೊಂದಿತ್‌ಟ್ಟತ್.

ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ರ ಈ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕಂಡ ಉಳಿಕೆಯಾನ ಸಂತಾನಕಾರ ಇಕ್ಕತ ಕಡಿಯತ್ತನಾಡ್‌ಲುಳ್ಳ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರಾಂದ್ ಎಣ್ಣಾವ. ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕಂಡ ವಂಶ ಕಾರಳಾನನಗುಂಡ್ ಇಯಂಗಳ್ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರಾಂದ್ ಪೆದಚಿ.

ಆಚೇಂಗಿ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್‌ರ ಉತ್ತನಾಯಕಂಡ ಸಂತತಿಕಾರ ಅರಮೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್ ನಾಯಕಂಡ ಮನೆಕಾರಳಾಚಿ. ಈ ದಂಡೂ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ಪೆದ ಒಂದೆ ಆನಕಲೂ, ಇಯಂಗೆಲ್ಲಾ ಬೋರೆ, ಬೋರೆ ಕುಟುಂಬ ಕಾರಾಂದ್ ಚರಿತ್ರೆ ಉಂಡ್.

ವಿವಾನ್ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ

ಕೊಡಗರ ಹಾಲೇರಿ ರಾಜವಂಶತ್ 3ನೇ ರಾಜನಾನ ಮುದ್ದರಾಜಂಡ ಆಡಳಿತ ತೇಂದದು, ಅವಂಡ ಪೆರಿಯಮೋಂವ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ರಾಜ ಪಟ್ಟಕ್‌ಬಾತ್. ಈ ಸಮಯತ್ ಕೊಡಗರ ಬೆಪ್ಪನಾಡಲ್, ಉತ್ತನಾಯಕ, ಕಡಿಯತ್ತನಾಡಲ್ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿನಾಯಕ, ಪಿಂಞ ಕ್‌ಗಟ್ಟನಾಡಲ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಗ, ನಾಯಕಂಗಲಾಯಿತ್, ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶತ್ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಬಾರ್ ನ್‌ಡ್‌ತಿಯಂಡಿಂಜವೂಂದ್, ಈಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಎಳೆದ್‌ನ ಅಧ್ಯಾಯತ್ ಅರ್‌ಂಜ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲತೆ ಪಳಿಯ ಒಪ್ಪಚ್ಚಾರ ಪ್ರಕಾರ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಗರ ರಾಜಂಗ್ ತಂಗಡ ನಾಡ್‌ರ ಕಂದಾಯತ್‌ರ ಬಾಪ್ ನಾಲಲ್ ಒರ್ ಭಾಗತ್‌ನ ಕೊಡಕಂಡಿಯ ನಿಯಮ್ ಉಂಡ್.

ಉತ್ತನಾಯಕ ಮುದ್ದರಾಜಂಡ ಮೋಂವ, ಪಿಂಞ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಡ ತಂಗೆ ಆನ ದೇವಮಾಜಿನ ಮಂಗ್‌ಲಾನ ರಾಜವಂಶತ್‌ರ ಪಕ್ಕತ ಸಮ್ಮಂದಿ ಕೂಡ. ಇವಂಗ್ ಇದೋರ್ ವಿಷಯತ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ದುರಾಂಕಾರ ಇಂಜಂಡ್, ತಾಂಡ ಆಡಳಿತಕ್ ಅಡ್‌ಂಗ್‌ನ ಜನಕ್ ಅನಾವಶ್ಯಕ ತೊಂದರೆ ಕೊಡ್‌ಪಂಜತ್. ಮಾಂವ ಮುದ್ದರಾಜ ಚತ್ತಪಿಂಞ ಮೋಂವ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪರಾಜ ಪಟ್ಟಕ್ ಬಾತ್. ಒರ್‌ತರತ್‌ರ ಉದಾಸೀನ, ಉಡಾಪೆ, ಪಿಂಞ ಗರ್ವತ್ ಇಂವ ತಾನ್ ರಾಜಂಗ್ ಕೊಡ್‌ಕಂಡಿಂಜ ಕಂದಾಯತ್‌ರ ಪಾಲ್‌ನ ಕೊಡ್‌ಕತೆ ಕೂಡ್‌ಚಿ. ಇನ್ನನೆ ಬೋರೆ ದಂಡ್ ನಾಯಕಂಗಲೂ, ಕಂದಾಯ ಕೊಡಕತೆ ಕೂಡ್‌ಚಿ.

ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಗ್ ಈ ವಿಷಯತ್ ಈ ಮೂಂದ್ ನಾಯಕಂಗಡ ಮೀದ ಅಸಮಾಧಾನ ಆಯಂಡ್, ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾಂಡ ಪುಡಿತ್‌ಕ್ಕ್

ಕೊಂಡ ಬರಂಡು ಅಥವಾ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ಸೆರೆಲ್ ಬೆಕ್ಕಂಡೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇದ್ ಸುಮಾರ್ 1718ನೇ ಇಸವಿರಕಾಲ. ಅಕ್ಕ ನಾಲನಾಡ್ ನಾಲಡಿಗ್ರಾಮತ್ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಎಣ್ಣೆನವು ರಾಜಂಡ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಾರ (ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿ) ಆಯಿಂಜಂವ. ಇಂವನ ಕಾಕಿತ್ ಈ ಮೂಂದ್ ನಾಯಕಂಗೆ ಮಾಡ್ಯಂಡುಳ್ಳ ಕೇತರೆನ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಅಲ್ಲತೆ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಡ್‌ಚಿತ್, ಅಯಿಂಗಡ ನಾಡ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಧೀನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಸೆರೆಮನೆಕ್ ಇಡ್‌ವನ್ನೆಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿತ್. ಈ ಕಾರ್ಬಾರ್ಕ್ ದಾರ್‌ನ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡನಾಂದ್ ಸಲಹೆ ಕೇಟಿತ್ ರಾಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪನ.

ಅಕ್ಕ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಕಾರ, “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ! ನಾಕ್ ನಿಂಗ ಅಪ್ಪಣೆ ತಾತೇಂಗಿ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಡ್‌ಕಿತ್ ನಿಂಗಡ ಮಿಂಞಲ್ ಕೊಂಡಬಂದಿತ್ ನಿಪ್ಪಾಚ್‌ಡುವಿ, ಒರ್ ಸಮಯ ನಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಕತ ಪೋಚೇಂಗಿ ನಾನ್ ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿ ನಡ್‌ಪಂತ ಪಡೆಲ್ ಪ್ರಾಣ ಬುಡುವಿ. ಈ ಕಾರ್ಯತ್ ಗೆಲ್ಲತೆ ಬಂದಿತ್ ನಿಂಗಕ್ ನಾಡ ಮೂಡ್‌ನ ಕಾಟುಲೇ”ಂದ್ ರಾಜಂಡ ಕೂಡೆ ಎಣ್ಣೆಚಿ.

ಈ ತಕ್ಕನ ಕೇಟಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಪೆರ್ತ ಕುಸಿ ಆಚಿ. ಅನ್ನನೆ ಅವಂಗ್ “ನೀಡ ಶೌರ್ಯಕ್ ಒತ್ತಂತ ತಕ್ಕ ಪರಂದಿಯಾಂದ್ ಶಹಬಾಸ್ ಎಣ್ಣೆತ್, ಅವಂಗ್ ಬೋಡ್ಯಂತ ಪಡೆಕಾರಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಇಂದೆ ಪೋಪನ್ನಕೆ ರಾಜ ಅವಂಗ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಕಾರ್ಯಕಾರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ರಾಜಂಡ ಅಪ್ಪಣೆ ಪೋಲೆ ತಾಂಡ ಕಡೆಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಆದ್ಯವಾಯಿತ್, ಕಡಿಯತ್ತ ನಾಡ್‌ರ ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕಂಡ ಕೂಡೆ ಪಡೆ ಪೊತ್ತಿತ್ ಆ ನಾಯಕನ ಪಿಂಞ ಅವಂಡ ಕಡೆಕಾರಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದಿತ್‌ಟ್ಟಿತ್.

ಈಂಗ್ ಮಿಂಞಲೆ ವೀರಪ್ಪರಾಜ ತಾಂಡ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ ಬಪ್ಪಾಂದ್ ಅರಾಂಜ ಬೆಪ್ಪನಾಡ್‌ರ ಉತ್ತನಾಯಕ ಅಲ್ಲಂಜಿ ಓಡಿ ಪೋಯಿತ್, ಕ್‌ಗ್ಗಟ್ವನಾಡ್‌ರ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಡ ಮರೆಬುದ್ಧತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅದ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಕತೆ ಕಡೇಕ್ ಅಲ್ಲಂಜಿ ತಾಂಡ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ

ಕೇರಳತರ ಬಯಿತ್ತೂರ್ಕ್ ಓಡಿಪೋಚಿ. ಈನಗುಂಡ್ ಇಂವ ಸದ್ಯಕ್ ಬಚಾವಾಚಿ. ಅಲ್ಲಂಜಿ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕ್ಗಟ್ಟ್ನಾಡಾರ್, ಅಂಜಿಗೇರಿಲಿಂಜ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಡಲ್ಲಿಕ್ ಪಡೆಕಾರಡ ಸಮೇತ ಪೋಚಿ. ಆಚೀಂಗಿ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಪೆರ್ತ ಗಟ್ಟಿಗನಾನನ ಗುಂಡ್ ಅವನ ಅಚ್ಚಕ್ ಸುಲಭತ್ ಎದ್‌ಪಾಚ್‌ಡುವಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಪಂಜ್‌ಲೆ.

ಈನಗುಂಡ್ ಈ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಒರ್ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿತ್ ನಾಯಕ ಮನೆಂಜಿ ಪೊರಮೆ ಪೋಪಂತ ಸಂದರ್ಭತ್‌ನ ಕಾತಳತತ್. ಇಂತ ಸಮಯತ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ತಾಂಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರಡ ಕೂಡೆ ಕಾಡ್ ಬೋಟೆಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜ ವಿಷಯ ಅರ್‌ಂಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಬಯಿಟ್‌ನೇರತ್ ಉಪಾಯತ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕಂಡ ಅರಮನೆಕ್ ನುಗ್ಗಿಚಿ. ಅಲ್ಲಿಂಜ ಪಾರಕಾರಳೆಲ್ಲಾ ಪುಡಾಚಿತ್ ಅಲ್ಲಿಯತ ಕಂಬಕ್ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟಿತ್. ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಬೋಟೆಂಜಿ ವಾಪಾಸ್ ಬಪ್ಪಾನ ಕಾತಳತತ್. ಚೆನ್ನ ಸಮಯತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡ್‌ಂದಂತ ಎದೋರೂ ವಿಷಯ ಅರಿಯತಂತ ನಾಯಕ ಮನೆರೊಳ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪದು, ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಕಡೆಕಾರ ಇವಂಡ ಕೂಡೆ ಕತ್ತಿ ಪಡೆ ಶುರುಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಅಪಾಯತ್ ನರ್‌ಂಜ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ತಾಂಡ ಒಡಿಕತ್ತಿನ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕಡೆಕಾರಳ ದ್ವಂಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಆಚೀಂಗಿ ವಿಧಿನಿಯಮ ಬೋರೆ. ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕತ್ತಿರ ಪೊಯಿಕ್ ಬಲ್ಯಗಾಯ ಆಯಂಡ್ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ನೆಲಕ್ ಬುದ್ಧಾಪೋಚಿ. ಇಂವನ ಪುಡ್‌ಚಂಡ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಸೆರೆಯಾಳಾಯಿತ್ ರಾಜಂಡ ಪಕ್ಕ ಕೊಂಡಪೋಚಿ. ರಾಜ ಇಂವನ ಸೆರೆಯಾಳಾಯಿತ್ ತಾಂಡ ಅರಮನೆರ ಸೆರೆಲ್ ಇಟ್ಟಿತ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿತ್‌ಂದ್ ಚರಿತ್ರೆ ಎಣ್ಣಾವ.

ಕಾರ್ಯಕಾರ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ತಾಂಡ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಈ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ನ ಕಂಡಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಪೆರ್ತ ಕುಸಿ ಆಚಿ. ರಾಜ, ಪೊನ್ನಪ್ಪನೊ, ಅವಂಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರಳೊ, ಪೆರ್ತ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರತ್ ಕಂಡಿತ್ ಅಯಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆ-ಬರೆ, ಪಿಂಞ ಪದಕತ್‌ನ ಇನಾಂ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ರಾಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪನ ತಾಂಡ ದಿವಾನ ನಾಯಿತ್ ನೇಮಕ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ರಾಜ, ದಿವಾನ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಗ್ ಅವ ಮಾಡ್‌ನ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ಕಾಯಿತ್ ತಾಂಗ್ ಬೋಂಡ್ಯಾನ ಭೂಮಿನ ಕೇಪನ್ನೆಕೆ ಎಣ್ಣೆಚಿ. ಅಕ್ಕ ಪೊನ್ನಪ್ಪ "ಮಹಾರಾಜಾರೆ, ಕುಂಜಿಲಗೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್ ಉಳ್ಳಂತ, ಕೊಳ್ಳಕೊಂಗಿ ನಾಯಕಂಗ್ ಸೇರಾನ್ 500 ಭಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ ; ಪಿಂಞ ವಂಶವೆ ಅಳ್‌ಂಜಿ ಪೋಯಿತುಳ್ಳ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಕುಳಕ್ ಕೂಡ್‌ನ 1000 ಭಟ್ಟಿ ಭೂಮಿನ ದಯಬೆಚ್ಚಿತ್ ತರಡಡೂ"ಂದ್ ಕೇಟಂಡ ಪೋಲೆ. ವೀರನೂ, ಉಧಾರಿಯೂ, ಆಯಿಂಜ ರಾಜ, ದಿವಾನ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕೇಟ ಒಟ್ಟು 1,500 ಭಟ್ಟಿ ಭೂಮಿನ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಅಲ್ಲತೆ ಇದ್‌ಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವಕ್ 10 ಕುಟುಂಬ ಜಮ್ಮ ಪೊಲೆಯಳೊ, ಪಿಂಞ 100 ವರಹ ಕಂಠಿರಾಯ ಪಣತ್‌ನೊ ಕೊಡ್‌ತತ್.

ಬಹುಮಾನವಾಯಿತ್ ಪಡ್‌ಂದ ಆಸ್ತಿಲ್ ತಾಂಡ ಪೊಣ್ಣೊ ಮಕ್ಕಡ ಸಹಿತ ನಾಲಡಿಂಜಿ ಬಂದಿತ್, ಕುಂಜಿಲಗೇರಿಲಿಂಜತ್ ದಿವಾನ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕುಂಜಿಲಗೇರಿ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಭೂಮಿಲ್ ನೆಲೆನಿಂದ ಪಿಂಞ ಇಲ್ಲಿ ಪರದಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಮನೆಕಾರಕ್, ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಮನೆಕಾರಾಂದ್ ಪೆದಲಾಚಿ. ಆಚೇಂಗಿಯೂ, ಇಕ್ಕಲೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯತವು ಪಂಡ್ ಈ ಕುಟುಂಬಕಾರ ಪರ್‌ದಂಡ ಮನೆಕಾರ ಆಯಿಂಜತ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣೆವಂಗಾಯಿತ್, ಕಾಲಕೊಮ್ಮತೆ ನಡ್‌ಪಂತ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆರ ಸಮಯತ್ ಮಿಂಞಾತ್‌ರ ಪರದಂಡ ಮನೆರ ಪೆದತ್‌ನ ಆದ್ಯಪಾಡಿತ್, ನಮ್ಮೆನ ಕಯಿಪ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡ್.

ಪೊನ್ನಪ್ಪ ದಿವಾನಂಡ ಇಲ್ಲಿಯತ ಕುಟುಂಬಕಾರ 1930ನೇ ಇಷವಿಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡ್‌ನ ವಂಶಾವಳಿಪಟ್ಟಿಲ್, 5-3-1718ನೇ ಇಸವಿರ ತಿಂಗಳಾಚೆ ಕೊಡಗ್‌ರ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪರಾಜಂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರ ನಾಯಿಂಜ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಗ್ ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡ್‌ರ ಅಚ್ಚುನಾಯಕನ ಸೆರೆಪುಡ್‌ಚಿ, ಅವಂಡಲ್ಲಂಜಿ ಕಂದಾಯ ಸಹಾ (ವಸೂಲ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಬಪ್ಪನೆಕೆ ಮಾಡ್‌ನಂತ ಹುಕುಂರ ವಿಷಯ ಸಹಾ) ಈ ವಂಶಾವಳಿಲ್ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ಚಿರಿತ್ರೆ ಎಣ್ಣೆವ.

ದಿವಾನ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಮರಣ ನಂತರ 1ನೇ ಲಿಂಗ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯಂಡ

ಕಾಲಕ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಕೌರ್ ಮಕ್ಕಳಾನ, ಕರುಂಬಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಮೇದಯ್ಯ ಎಣ್ಣಾನವು ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯಂಗ್ ಮಾಟಮಾಡ್‌ಚೇಂದ್, ಆ ರಾಜ ಇಯಿಂಗಳ ಕೊಲ್ಲಚ್ಚೆಟ್. ಆ ಸಮಯತ್ ರಾಜ ದಿವಾನ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೊ ಸಹ ರಾಜ ದ್ರೋಹೀಂದ್ ಅನುಮಾನ ಪಡುವಕ. ತಾನ್ ರಾಜ ದ್ರೋಹಿ ಅಲ್ಲಾಂದ್ ರಾಜಂಗ್ ಮನದಟ್ಟ್ ಮಾಡುವಕ್, ರಾಜಂಡ ಎದ್‌ಪಾಲೆ ಕೊದಿಪ ನೈಯಿರ ಪಾತ್ರಕ್ ಕೈ ಇಟ್ಟಿತ್, ರಾಜಂಡ ಮೋಯಿರತ್‌ನ ತಾಂಡ ಕೈಲ್ ಎಡ್‌ತಿತ್ ರಾಜಂಗ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವ. ಅಕ್ಕ ರಾಜಂಗ್ ಅವಂಡ ಮೇಲೆ ಇಂಜ ಅನುಮಾನ ಪೋಯಿತ್, ಅವಂಗ್ ಭೂಮಿನ ಉಂಬಳಿ ಆಯಿತ್ ಕೊಡ್‌ತತ್‌ಂದೂ, ಆ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ಪರಂಪರೆರ ಕತೆಲ್ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ.

ಈಂಗ್ ಮಿಂಞ ಎಣ್ಣಾನ ಕೌರ್ ಮೋಂವ ಕರುಂಬಯ್ಯಂಡ ಮೋಂವ, ಕುಟ್ಟಪ್ಪಂಡ ದಂಡ್ ಮೋಳಿಯಳಾನ ಅಕ್ಕವ್ವ ಪಿಂಞ ಅಮ್ಮವ್ವ, ಎಣ್ಣಾವಯಿಂಗಳ ಒಂದನೆ ಲಿಂಗರಾಜಂಡ ಮೋಂವ ದಂಡನೆ ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯ 1814ನೇ ಇಷವಿಲ್ ಮಂಗ್‌ಲಾಚೇಂದ್ ಈ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ವಂಶಾವಳಿಲ್ ಉಳ್ಳದ್ ಚರಿತ್ರಂಜಿ ಗೊತ್ತ್‌ಕ್‌ಟ್ಟುವ.

ಶ್ರೀ ಚೇನಂಡ ಎಸ್. ಚಂಗಪ್ಪ
ಶ್ರೀ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ನಿಲಯ
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ ರಸ್ತೆ, (ಪಂಜರ್‌ಪೇಟೆ)
ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಕೊಡಗ್
ಫೋನ್ ನಂ. : 08274-256059